



PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA d.o.o.

Zagreb, Veslačka 2 – 4

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2019. GODINU

Direktor:

Ratimir Orešković, dipl. ing.

Zagreb, lipanj 2020. godine



SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
POPIS SLIKA	3
POPIS TABLICA.....	4
1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	5
2. NATURALNA REALIZACIJA.....	8
2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE.....	8
2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA	14
2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA	19
2.4. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI I UPRAVNI POSTUPCI.....	22
3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	24
3.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA, ZAŠTITA ZDRAVLJA I	24
SIGURNOST ZAPOSLENIKA	24
3.2. SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM.....	28
4. RAZVOJ I INVESTICIJE.....	29
5. TEMELJNA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	38
5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	38
5.2. BILANCA	55
5.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	57
5.4. FINACIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA	58
6. UPRAVLJANJE RIZICIMA	62
7. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA	66
8. IZVJEŠĆE O REALIZACIJI PLANA NABAVE.....	69
9. PLANIRANI DALJNI RAZVOJ DRUŠTVA.....	72
10. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2019. GODINE.....	76

POPIS SLIKA

<i>Slika 1. Promet skladišta u MWh u razdoblju 2015.–2019.</i>	12
<i>Slika 2. Popunjenost skladišta u MWh u razdoblju 2015.-2019.</i>	13
<i>Slika 3. Nova kompresorska jedinica MK-2N</i>	32
<i>Slika 4. Rekonstrukcija TS platformi</i>	35
<i>Slika 5. Novi trimeri i samohodna kosilica</i>	35
<i>Slika 6. Ukupni prihodi – plan i ostvarenje</i>	39
<i>Slika 7. Ukupni rashodi – plan i ostvarenje</i>	42
<i>Slika 8. Koeficijent tekuće likvidnosti</i>	59
<i>Slika 9. Koeficijent zaduženosti / stupanj samofinanciranja</i>	59
<i>Slika 10. Pokazatelji profitabilnosti</i>	60
<i>Slika 11. EBITDA</i>	61
<i>Slika 12. Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	61
<i>Slika 13. KV struktura zaposlenih</i>	67
<i>Slika 14. Struktura ugovora o radu</i>	67

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Stanje zaliha plina.....</i>	<i>11</i>
<i>Tablica 2. Standardni paket skladišnog kapaciteta (SBU)</i>	<i>12</i>
<i>Tablica 3. Rad PSP Okoli u 2019. godini.....</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 4. Fond bušotina PSP Okoli.....</i>	<i>16</i>
<i>Tablica 5. Odnos količine plina u PSP Okoli i ležišnog tlaka tijekom 2019. godine</i>	<i>18</i>
<i>Tablica 6. Ostvarenje ulaganja u projekte.....</i>	<i>29</i>
<i>Tablica 7. Ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu</i>	<i>34</i>
<i>Tablica 8. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama.....</i>	<i>38</i>
<i>Tablica 9. Ukupni prihodi – plan i ostvarenje</i>	<i>39</i>
<i>Tablica 10. Struktura ukupnih prihoda</i>	<i>41</i>
<i>Tablica 11. Ukupni rashodi – plan i ostvarenje</i>	<i>42</i>
<i>Tablica 12. Struktura ukupnih rashoda</i>	<i>43</i>
<i>Tablica 13. Struktura ukupnih rashoda</i>	<i>43</i>
<i>Tablica 14. Troškovi zaposlenika</i>	<i>54</i>
<i>Tablica 15. Izvještaj o financijskom položaju/Bilanca.....</i>	<i>56</i>
<i>Tablica 16. Izvještaj o novčanim tokovima.....</i>	<i>57</i>
<i>Tablica 17. Financijski pokazatelji poslovanja</i>	<i>58</i>
<i>Tablica 18. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2019. godine.....</i>	<i>68</i>
<i>Tablica 19. Realizacija predmeta nabave oznake PN, IPN i UPR u izvještajnom razdoblju</i>	<i>69</i>
<i>Tablica 20. Pregled dobavljača po vrijednosti sklopljenih ugovora u izvještajnom razdoblju</i>	<i>70</i>
<i>Tablica 21. Pokretanje zahtjeva za nabavu u izvještajnom razdoblju.....</i>	<i>70</i>
<i>Tablica 22. Ostvarenje plana ugovaranja u izvještajnom razdoblju.....</i>	<i>71</i>

1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

Podzemno skladište plina d.o.o. (u daljnjem tekstu: PSP ili Društvo) je društvo u 100%-tnom vlasništvu operatora plinskoga transportnog sustava – tvrtke Plinacro d.o.o. Osnovna djelatnost PSP-a je skladištenje prirodnog plina. PSP, kao operator sustava skladišta plina, prema odredbama Zakona o tržištu plina (NN 18/18), odgovoran je za rad, održavanje i razvoj sustava skladišta plina. Obavlja energetska djelatnost kao javnu uslugu, dostupnu svim kupcima i energetskim subjektima, po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa. Kontinuiranim održavanjem i profesionalnim upravljanjem sustavom skladišta plina i tijekom 2019. godine odrađene su sve nominacije korisnika te ostvaren pozitivan poslovni rezultat.

U prosincu 2016. godine Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: HERA) odobrila je petogodišnji plan poslovanja i investicijskih ulaganja za razdoblje 2017.–2021. godine, koji je temelj za godišnje planove poslovanja PSP-a, a i na temelju kojega je HERA donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 122/16) za drugo regulacijsko razdoblje.

Osnovni cilj kod izrade poslovnih planova je optimiziranje prihoda i racionalizacija troškova uz zadržavanje sigurnog, pouzdanog i učinkovitog sustava skladišta plina (jedino skladište plina u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH)) iz čega proizlazi iznimno važna uloga za sigurnost opskrbe plinom u RH; dostatnosti prihoda za uspješno podmirivanje svih dospjelih obveza (tekuće obveze i obveze po dugoročnim kreditima); očuvanje cjenovne konkurentnosti u odnosu na skladišta u okruženju (adekvatan omjer cijene usluga i tehničkih mogućnosti) te dostatnosti prihoda za tekuće održavanje i daljnje investicijske aktivnosti s ciljem povećanja fleksibilnosti usluga.

U drugom regulacijskom razdoblju, koje traje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine, korisnicima je ponuđena kvalitetnija usluga, a što se očituje u većim kapacitetima utiskivanja te poboljšanim kapacitetima povlačenja (produljenje krivulje povlačenja maksimalnih kapaciteta). Navedeno je rezultat provedenih investicijskih ulaganja i tekućeg / investicijskog održavanja u proteklih pet godina.

Operativno poslovanje i investicijska ulaganja provode se u skladu s godišnjim planom poslovanja Društva. Tijekom 2019. godine nastavljen je započeti investicijski ciklus te je dio projekata završen i stavljen u upotrebu, a dio se nastavlja i u 2020. godini.

U 2019. godini PSP je ulagao u ove projekte:

- Dogradnja kompresorske stanice,
- Eksploatacijsko polje ugljikovodika Grubišno Polje (u daljnjem tekstu: PSP Grubišno Polje) i
- Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom.

Ulaganje u projekt Dogradnja kompresorske stanice na lokaciji Okoli pokrenuto je s ciljem povećanja kapaciteta utiskivanja plina u skladište te osiguravanja rezervnih kapaciteta utiskivanja, povećanja sigurnosti i pouzdanosti rada postojećeg skladišta plina, diverzifikacije pogonskih goriva, što daje mogućnost optimiziranja troškova goriva za internu potrošnju i troškova tekućeg održavanja, kao i smanjenja negativnih utjecaja na okoliš kroz smanjenje emisije štetnih plinova. Investicijsko ulaganje na lokaciji Grubišno Polje pokrenuto je u svrhu izgradnje novog podzemnog skladišta plina što će omogućiti daljnji razvoj sustava skladišta plina te poboljšanje fleksibilnosti usluga skladišnog sustava. Bitno je spomenuti da je projekt PSP Grubišno Polje u veljači 2018. godine uvršten na listu strateških projekata temeljem Zakona o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske (NN 29/18, 114/18).

I u 2019. godini provedeni su recertifikacijski i certifikacijski auditi sustava za sve tri certificirane norme. Time je Društvo nastavilo uspješno primjenjivati sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima revidiranih norma HRN EN ISO 9001:2015 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2015 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti).

Osnovni financijski pokazatelji poslovanja u 2019. godini:

- ukupni prihodi	134.558.345 kuna
- ukupni rashodi	118.150.022 kune
- bruto dobit	16.408.323 kune
- neto dobit	13.021.560 kuna
- ukupna ulaganja u projekte	7.124.467 kuna
- ukupna ulaganja u ostalu dugotrajnu imovinu	132.743.906 kuna

PSP je sve dospjele obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu podmirio u ugovorenim rokovima kao i dospjele obveze po osnovi kredita prema kreditnim institucijama, a obveze prema državi u zakonom propisanim rokovima.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2019. godine predstavljaju nedospjela potraživanja od kupaca s naslova usluge skladištenja plina.

Tijela Društva u 2019. godini jesu: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja PSP-a za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. godine obavio je nezavisni revizor FACT revizija d.o.o.

2. NATURALNA REALIZACIJA

2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE

Pozicija Operatora sustava skladišta plina promatra se u okviru europskoga plinskog tržišta koje ne može funkcionirati bez plinskih skladišta. Skladišta plina imaju svoju tržišnu vrijednost, koja se potvrđuje kroz doprinos sigurnoj opskrbi plinom, fleksibilnosti isporuke te optimizaciji portfelja opskrbljivača i trgovaca plinom.

Sezonska kretanja cijena prirodnog plina 2019. godine ukazuju i na važnost uloge skladišta pri korištenju sezonskog „spread-a“, budući da je opet došlo do značajnog „ljetnog“ smanjenja cijena plina na tržištu. Osim toga i geopolitički faktori i sigurnost opskrbe, radi neizvjesne situacije u odnosu Rusija-Ukrajina, znatno su utjecali na popunjenost europskih skladišta u 2019. godini, a time i na važnost zakupa skladišnih kapaciteta.

Skladišni kapaciteti članica Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) predstavljaju 21% godišnje europske potrošnje plina. Skladištenje plina ima pozitivan utjecaj na ubrzanje razvoja obnovljivih izvora energije u integriranom energetske sustavu. Prema podacima Gas Infrastructure Europe, (u daljnjem tekstu: GIE) sa 156 skladišta prirodnog plina upravlja 69 Operatora.

Prema podacima GIE danas ukupna količina radnog volumena podzemnih skladišta plina u EU iznosi 1.130 TWh. Samo u posljednje dvije godine, ukupni opseg radnog volumena podzemnih skladišta plina smanjio se za 4%. Ovakav negativni trend smanjenja podzemnih skladišta plina dovodi u pitanje i proces dekarbonizacije, koji je jedan od primarnih temelja energetske politike EU. Prethodno rečeno, prvenstveno se odnosi na očekivanu - veću potrebu za podzemnim skladištima plina u budućnosti kada će električna energija imati položaj prevladavajućeg energenta u energetske miksu EU. Stoga će trend smanjenja broja podzemnih skladišta plina ili smanjenja radnog volumena podzemnih skladišta plina imati direktan utjecaj na rezultat postojećeg i budućeg ekonomskog okruženja na tržištu energije u Europi.

Isto tako smanjeni kapacitet podzemnih skladišta plina imaju negativne međusektorske učinke na elektroenergetski sektor (plin/električna energija). Naime GIE kao europsko

udruženje za plinsku infrastrukturu, provelo je istraživanje s Artelysom* čiji su preliminarni rezultati predstavljeni na 32. Madridskom forumu. Studija analizira sposobnost elektroenergetskog sustava da zadovolji potražnju uz smanjenje skladišnih kapaciteta plina na razini EU. To je omogućilo da se prvi put procijeni vrijednost skladišnih kapaciteta europskih skladišta plina. U ovoj analizi, a na temelju pretpostavki zajedničkih scenarija s European Network Transmission System Operators - ENTSO, došlo se do zaključka da u 2030. godini, dodatni operativni troškovi za proizvodnju i distribuciju električne energije postaju veći za jednu milijardu EUR-a godišnje, a proizlaze iz oko 10% smanjenja skladišnih kapaciteta za plin.

Zahvaljujući ulozi skladišnih kapaciteta s aspekta uravnoteženja sustava, koja se kao što je prethodno navedeno, s plinskog širi na cjelokupni energetske sustav, skladišta plina u budućnosti će imati veliku ulogu u dekarbonizaciji cjelokupnog energetske tržišta.

U svojstvu operatora sustava skladišta plina, odnosno energetske subjekta koji djelatnost skladištenja plina obavlja kao javnu uslugu, PSP je u pružanju te usluge obvezan osigurati:

- primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina prema reguliranim uvjetima,
- kvalitetu usluge, sigurnost i pouzdanost opskrbe te
- zaštitu okoliša, zdravlja, života i imovine građana.

Cijene usluga skladištenja u 2019. godini, odnosno u drugome regulacijskom razdoblju koje traje od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2021. godine, definirane su Odlukom o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 122/16) koju je HERA potvrdila temeljem čl. 53. Prijelaznih i završnih odredbi Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 48/18).

Glavna značajka Metodologije jest zasnivanje na metodi poticajne regulacije, odnosno na metodi maksimalno dopuštenog prihoda (*revenue cap*).

Planirani dopušteni prihod treba pokriti opravdane troškove poslovanja ostvarene pri obavljanju energetske djelatnosti skladištenja plina i osigurati prinos od reguliranih sredstava.

*Artelys - neovisna tvrtka specijalizirana za optimizaciju, podršku, odlučivanje i modeliranje

Pružene nestandardne usluge PSP naplaćuje prema Cjeniku nestandardnih usluga koji je donesen na temelju Metodologije utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (NN 48/18).

Od 1. lipnja 2018. godine na snazi je peto izdanje Pravila korištenja sustava skladišta plina (NN 50/18) na koja je HERA, nakon provedene javne rasprave, dala suglasnost Odlukom o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Kl.: 310-34/18-06/64, Ur.br.: 371-01/18-3 od 29. svibnja 2018. godine).

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, u razdoblju od 16. prosinca 2019. godine do 31. prosinca 2019. godine, provelo je javno savjetovanje na prijedlog Nacrta izmjena i dopuna Zakona o tržištu plina (NN 18/18).

Vezano na sadržaj Izmjena i dopuna Zakona o tržištu plina temeljem kojih operator sustava skladišta plina, skladišne kapacitete raspoložive za potrebe javne usluge opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo, raspodjeljuje na način koji treba definirati Pravilima korištenja sustava skladišta plina, ista je u tu svrhu također bilo potrebno izmijeniti i dopuniti, te za izmjene provesti javno savjetovanje i ishoditi suglasnost HERA-e.

Uz Operatora transportnog sustava na plinskom tržištu Republike Hrvatske u prosincu 2019. godine registriran je 51 opskrbljivač plinom, 12 trgovaca plinom i 1 proizvođač prirodnog plina (<https://www.hera.hr/hrvatski/html/dozvole.html>), a svi oni imaju zakonsko pravo pristupa skladištu.

Korisnicima je putem informacijske platforme omogućeno trgovanje plinom u skladištu kao i trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu, pri čemu u ugovornom odnosu s društvom i dalje ostaje primarni ugovaratelj. Tijekom 2019. godine zabilježena je jedna transakcija.

Pravila korištenja sustava skladišta plina propisuju, mogućnost prijenosa ugovora o skladištenju nakon ispunjenja propisanih uvjeta, a tijekom 2019. ugovorena su dva prijenosa ugovora o skladištenju.

Osim trgovanja zakupljenim uslugama Operatora sustava skladišta plina, korisnici mogu trgovati i uskladištenim plinom te je tijekom godine bilo transakcija trgovanja plinom u skladištu kako između korisnika i Operatora (ukupno 15 transakcija s prometom od 650 mil. kWh) tako i među samim korisnicima (jedna transakcija s prometom od 20 mil. kWh).

Tijekom 2019. godine, pet korisnika skladišta koristilo je usluge prekidivih kapaciteta povlačenja i prekidivih kapaciteta utiskivanja.

Na kraju 2019. godine Društvo je poslovalo sa osam korisnika, koji su temeljem sklopljenih ugovora koristili ukupno raspoložive skladišne kapacitete.

Obzirom na to da su svi skladišni kapaciteti rasprodani, PSP ne nudi pojedinačne stalne usluge, ali nudi prekidive kapacitete koje u određenom trenutku ne nominiraju ostali korisnici skladišta.

Stanje zaliha plina u skladištu

Zaliha plina korisnika skladišta na određeni dan evidentirana je u Izvještaju o financijskom položaju / Bilanci u kategoriji izvanbilančnih zapisa jer ne čini imovinu PSP-a. No, praćenje stanja popunjenosti skladišnih kapaciteta nužno je zbog troškova energenta koji nastaju pri utiskivanju plina u skladište. Uz zalihe korisnika PSP prati i svoje zalihe plina za internu potrošnju.

Tablica 1. Stanje zaliha plina

Stanje zapunjenosti skladišta 31.12. 2019. [MWh]	Stanje zapunjenosti skladišta 31.12.2018. [MWh]	Odnos 1/2	Zapunjenost u odnosu na zakupljeni radni volumen od 5.050.000 [MWh]
1	2	3	4
3.751.283	3.229.732	116,15%	74,28%

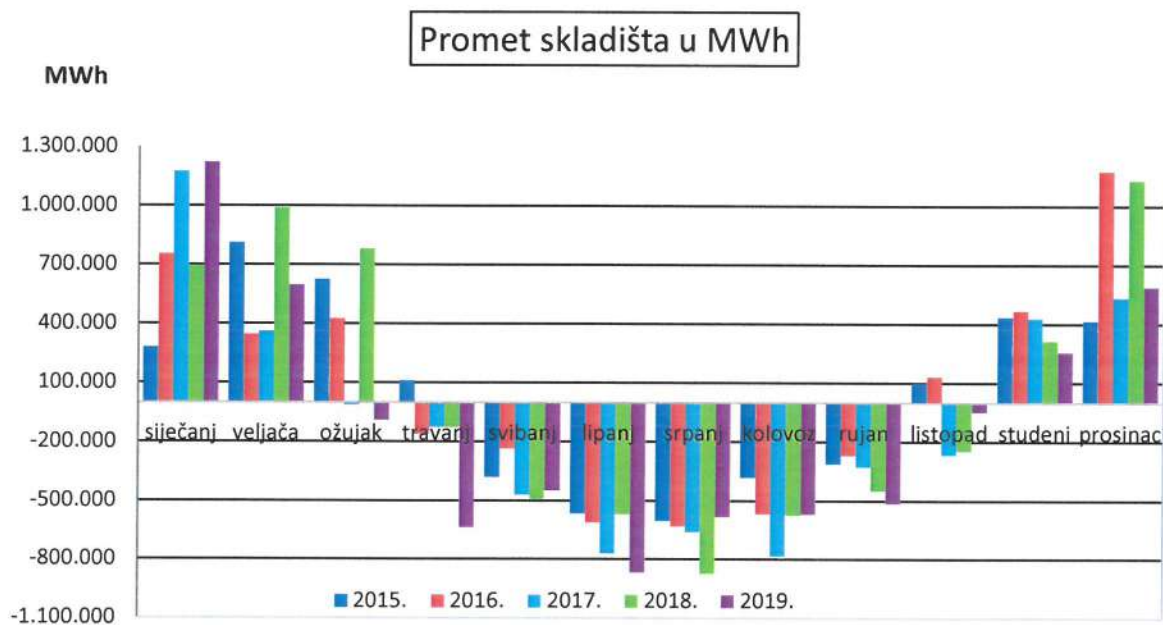
Stanje zapunjenosti skladišta odnosi se na uskladištene količine plina korisnika i zalihe plina za internu potrošnju Operatora, a na dan 31. prosinca 2019. godine uskladištene količine plina iznosile su 3.751.283 MWh.

Tablica 2. Standardni paket skladišnog kapaciteta (SBU)

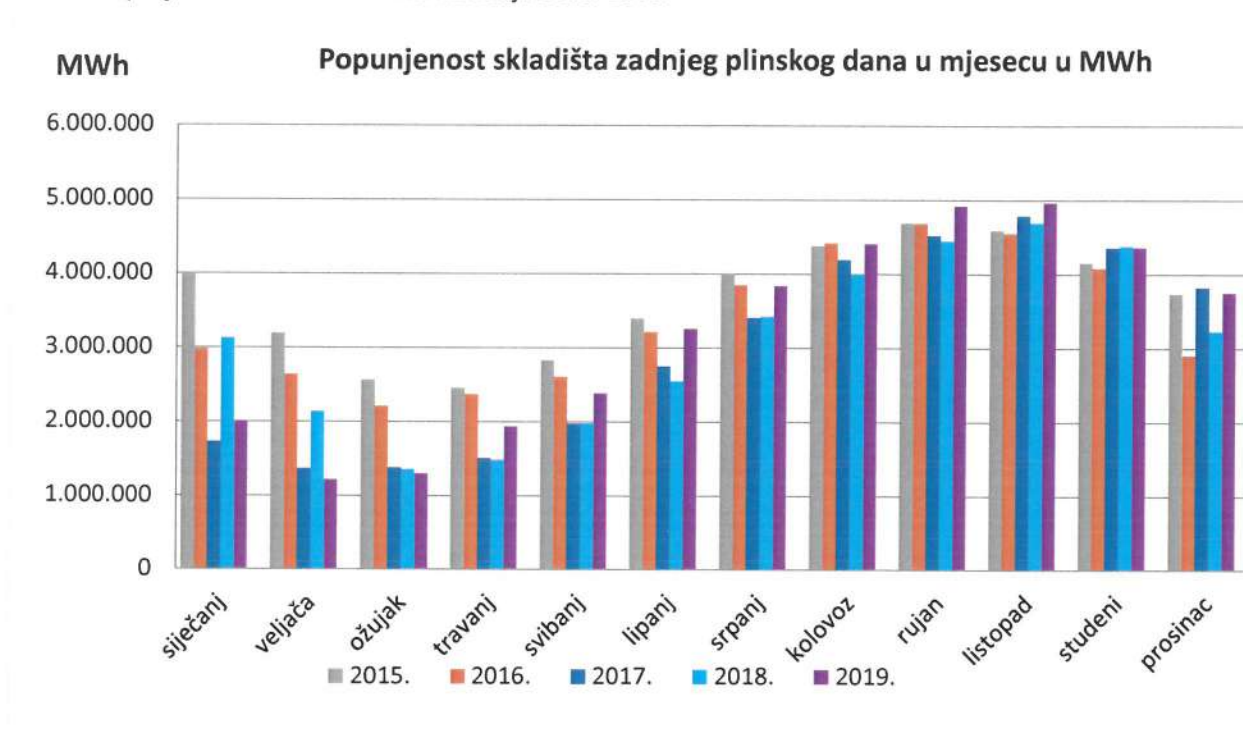
Zakupljene usluge skladištenja				
Broj korisnika	SBU*			
	Broj SBU-a	Radni volumen [kWh]	kapacitet utiskivanja	kapacitet povlačenja
			stalni [kWh/d]	stalni [kWh/d]
8	101	5.050.000.000	40.930.553	54.574.138

*Standard bundle unit (SBU) – standardni paket skladišnog kapaciteta – paket radnog volumena u iznosu od 50 GWh s pridruženim krivuljama ovisnosti kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja o obujmu plina uskladištenog u određenom trenutku.

Slika 1. Promet skladišta u MWh u razdoblju 2015.–2019.



Slika 2. Popunjenost skladišta u MWh u razdoblju 2015.-2019.



2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA

Veličine koje definiraju skladište prema zadnjem Rudarskom projektu eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ -Podzemno skladište plina – Dopuna 5 i Dopunskom rudarskom projektu eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ -Podzemno skladište plina- šesta dopuna su sljedeće:

- radni volumen, maksimalni: 553 000 000 m³ plina
- kapacitet povlačenja, (Max Qph): 240 000 m³/h plina
- kapacitet utiskivanja, (Max Quh): 180 000 m³/h plina

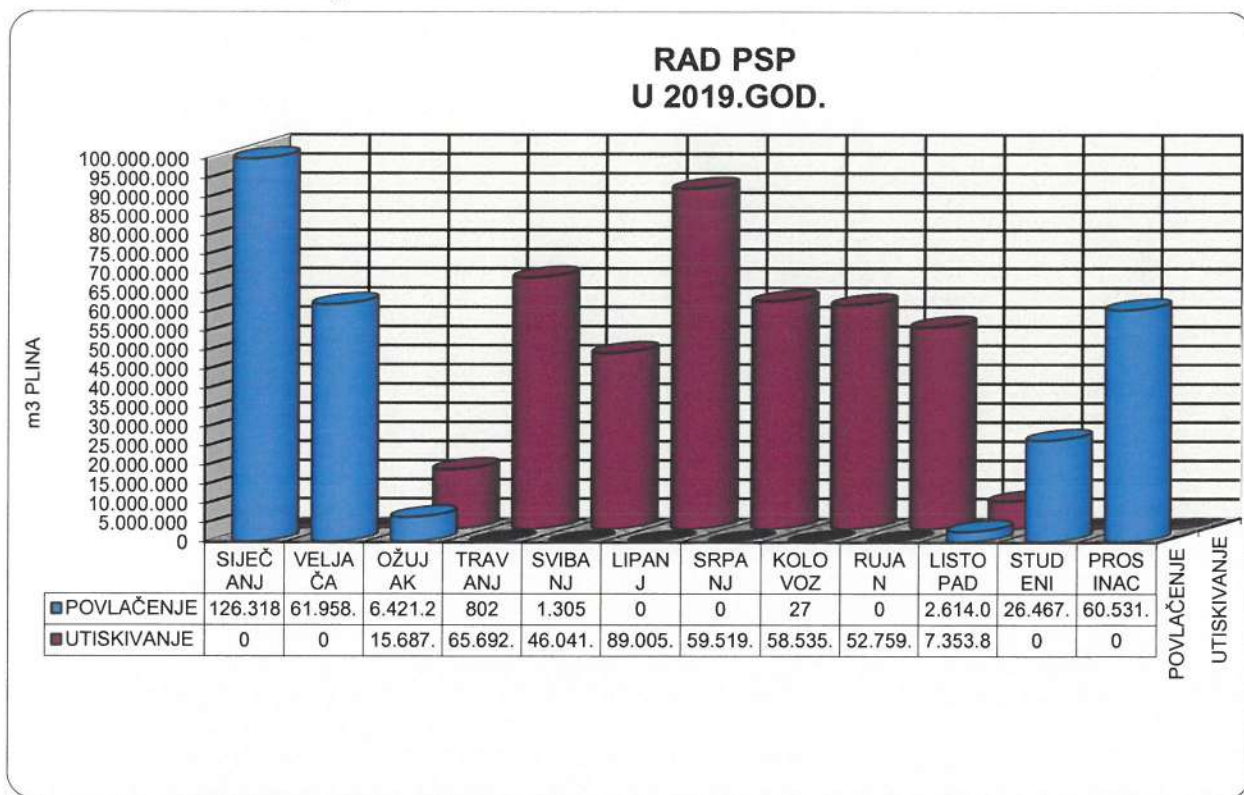
Definirani su i minimalni kapaciteti. Oni iznose:

- minimalni satni kapacitet povlačenja plina (Min Qph) iznosi 20 000 m³/h
- minimalni satni kapacitet utiskivanja plina (Min Quh) iznosi 30 000 m³/h

U 2019. godini PSP prema gore navedenim tehničkim parametrima radio je na osnovu nominacija korisnika skladišnog sustava i operatora transportnog sustava odnosno potrebama plinskog sustava RH. Tijekom godine, prema nominacijama korisnika bilo je 561 promjena režima rada, a od toga u 32. ciklusu utiskivanja 342 promjene. Sve radne bušotine primale su i povlačile očekivane količine plina pri zadanim uvjetima rada. Procesna oprema radila je prema potrebama i projektiranim, radnim parametrima i tijekom godine nije zabilježen niti jedan zastoj u radu, stoga su sve nominacije korisnika izvršene. Tijekom 32. ciklusa utiskivanja u testnom i probnom radu radile su kompresorske jedinice MK-1N, MK-2N i MK-5N. Tijekom rada dolazilo je do kvarova i ispada kompresorskih jedinica. Od izvođača je zatraženo da definira i otkloni kvarove te dostavi sve dokaze kojima potvrđuje postizanje svih performansi sukladno Ugovoru i projektnoj dokumentaciji. Dana 6. lipnja 2019. godine povjerenstvo Ministarstva zaštite okoliša i energetike sazvalo je i obavilo tehnički pregled. S obzirom na utvrđene nedostatke tijekom pregleda dan je rok za otklanjanje nedostataka. Po otklanjanju nedostataka, dana 5. rujna 2019. godine Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izdalo je Uporabnu dozvolu.

U tablici 3. prikazan je rad PSP Okoli tijekom 2019. godine. Ukupno je kroz ležište PSP-a prošlo $Q_{uk} = 678.909.300 \text{ m}^3$ plina. Od tog iznosa $Q_p = 284.312.255 \text{ m}^3$ je povučeno dok je $Q_{ut} = 394.597.045 \text{ m}^3$ plina utisnuto. 31. ciklus povlačenja završio je 14. ožujka 2019. godine. Stanje skladišta iznosilo je $Q_{sk} = 120.737.873 \text{ m}^3$ plina. Tlak ležišta, temeljen na izmjerenim tlakovima mjernih bušotina OK-24 i OK-40 iznosio je 84 bar.

Tablica 3. Rad PSP Okoli u 2019. godini



U tablici 4. prikazan je bušotinski fond PSP Okoli na dan 31. prosinca 2019. godine. U fondu je ukupno 37 bušotina, od toga je 26 bušotina radnih, 9 bušotina je mjernih (praćenje stanja ležišta) te 2 utisne za povratno utiskivanje ležišne vode (OK-1 i OK-27).

Tablica 4. Fond bušotina PSP Okoli

FOND BUŠOTINA PSP OKOLI - STANJE 31.12.2019.			
REDNI BROJ	BUŠOTINA	STATUS BUŠOTINE	NAPOMENA
	PF-1		
1	OK-32	RADNA	TRO 12.2003.
2	OK-37	RADNA	KRO+talog - 11.2014.
3	OK-39	RADNA	
4	OK-48A	RADNA	KRO+talog - 12.2013.
5	OK-49β	RADNA	KRO+talog - 12.2013.
	PF-2		
6	OK-1D	RADNA	KRS 2009
7	OK-45	RADNA	KRO+talog - 10.2017.
8	OK-46	RADNA	KRO+talog - 10.2017.
9	OK-47	RADNA	
	PF-3		
10	OK-20	RADNA	KRO 2012
11	OK-26	RADNA	KRO 2012
12	OK-33	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
13	OK-43	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
14	OK-44	RADNA	KRO - 4 1/2" - 12.2013.
	PF-4		
15	OK-30	RADNA	KRO (dvozonsko)- 12.2014.
16	OK-41	RADNA	KRO - 4 1/2" - 01.2013.
17	OK-42	RADNA	KRO - 4 1/2" - 01.2013.
18	OK-60	RADNA	
	PF-5		
19	OK-35	RADNA	KRO - 4 1/2"-12.2012.-1.2013.
20	OK-38	RADNA	TRO 12.2006.
21	OK-62	RADNA	KRO (dvozonsko)- 2015.
22	OK-63	RADNA	KRO (dvozonsko)- 2015.
23	OK-2	RADNA	
	PF-6		
24	OK-4	RADNA	
25	OK-23	RADNA	
26	OK-28	RADNA	
1	OK-1	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
2	OK-12	MJERNA	
3	OK-24	KONTROLNO-MJERNA za tlak	KRS i KRO 2012/2013
4	OK-31alfa	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
5	OK-36alfa	MJERNA	
6	OK-40	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
7	OK-50	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu proboja plina	
8	OK-51	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu proboja plina	
9	OK-27	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
10	OK-59H	KONTROLNO-MJERNA	
11	OK-56alfa	MJERNA	KRS i KRO 2013

I tijekom rada skladišta u 2019. godini zamijećeno je odstupanje u odnosu ležišnog tlaka i količine plina koja se vodi da postoji u radnom volumenu.

U važećem Rudarskom projektu eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – Podzemno skladište plina -Dopuna 5 (studeni 2012. godine) navodi se pomicanje histereze ležišnog tlaka u desno koje je uslijedilo nakon 2005. godine (razlog pretlačivanje ležišta u 20. ciklusu do referentnog tlaka od 201,5 bar, 2007. godine) što je dovelo do povećane migracije plina u slabije propusne dijelove ležišta.

Tijekom 2015. godine pokrenuta je izrada integriranog računalnog modela PSP Okoli kao stručnog alata za određivanje radnih karakteristika i praćenje rada skladišta. Prije same izrade obavljena je ekstenzivna kampanja hidrodinamičkih i elektrokarotaznih mjerenja u bušotinama radi dobivanja dodatnih podataka za izradu modela, uz već navedeni historijat radnih podataka i parametara. Po završetku izrade modela 2018. godine te njegovim korištenjem, potvrđene su prethodne analize koje su ukazivale na realno manji volumen skladišta te je omogućena i preciznija procjena svih značajki skladišta. Rezultati proračuna bit će prikazani u Elaboratu o građi, obliku, veličini i obujmu geoloških struktura pogodnih za skladištenje prirodnog plina za PSP Okoli čija je izrada u tijeku. Obveza njegove izrade proizlazi iz važećeg Pravilnika o rezervama (NN 95/18), članka 47., koji propisuje da se novi elaborat obavezno izrađuje kada dolazi do promjene radnog volumena ili plinskog jastuka kod geoloških struktura pogodnih za skladištenje prirodnog plina. Navedenu problematiku gubitka plina iz radnog volumena uslijed migracije plina potvrdio je završetak 30. ciklusa povlačenja 9. travnja 2018. godine kada je uz stanje skladišta od $Q_{skl} = 138.268.367 \text{ m}^3$ plina izmjeren ležišni tlak od 80 bar (donja granica ležišnog tlaka).

Sukladno Planu poslovanja za 2019. godinu provedena je nabava plina u funkciji rada skladišta u količini od $56.518.362 \text{ m}^3$ plina te je evidentirana na poziciji dugotrajne imovine.

Tablica 5. Odnos količine plina u PSP Okoli i ležišnog tlaka tijekom 2019. godine



U tablici 5. Prikazan je odnos količina plina u PSP-u i tlaka u ležištu tijekom 2019. godine.

2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Radovi na održavanju sustava skladišta obavljali su se sukladno planu održavanja što obuhvaća strojarske, elektroenergetske, instrumentacijske, strojarsko-montažne, građevinske te radove na tehničkoj zaštiti objekata, osoba i ostale imovine, zatim radove interventnog održavanja prema potrebi te sve zakonom predviđene preglede, servise i mjerenja na objektima, opremi i okolišu.

U potpunosti je postignuto:

- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za utiskivanje plina,
- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za povlačenje plina,
- funkcionalnost sustava za nadzor i upravljanje poljem i postrojenjem,
- funkcionalnost i pouzdanost sustava opskrbe električnom energijom,
- funkcionalnost i pouzdanost sustava za mjerenje skladištenih količina plina,
- funkcionalnost blokadnih sustava za tehnološku zaštitu objekata,
- poštivanje zakonskih propisa i tehničkih normi,
- ispravno određivanje režima utiskivanja i povlačenja i vođenja rada podzemnog ležišta.

Također, osigurano je da su sve radne bušotine primale i proizvodile očekivane (projektirane) količine plina pri zadanim uvjetima rada.

Od kompleksnijih radova obavljani su:

- Godišnji servisni radovi moto-kompresorskih jedinica MK 170/3 i MK 171/4 i pratećih postrojenja. Radovi su obavljani u razdoblju od 26. studenog 2018. godine do 15. ožujka 2019. godine, i opisani su u dokumentu Izvješće o servisnim radovima na Podzemnom skladištu plina d.o.o. Okoli 2018/2019, STSI od 19. ožujka 2019. godine. Tijekom 32. ciklusa utiskivanja MK 170/3 i 171/4 jedinice su radile bez ijednog zastoja,
- U svrhu bolje karakterizacije hidrodinamičkih svojstava ležišta te kvalitetnijeg praćenja radnih karakteristika skladišta obavljena su hidrodinamička mjerenja na bušotinama na kraju 31. ciklusa povlačenja i početka 32. ciklusa utiskivanja te na kraju 32. ciklusa utiskivanja i početka 32. ciklusa povlačenja,

- Obavljena su mjerenja statičkog gradijenta tlaka na bušotinama: Ok-20, Ok-24, Ok-30, Ok-31alfa, Ok-35, Ok-36, Ok-38, Ok-40, Ok-42, Ok-46, OK-48A, Ok-49beta, Ok-56alfa, Ok-1, Ok-27, Ok-28, Ok-37,
- Dana 20. travnja 2019. godine obavljen je očevid od strane stručnog povjerenstva Ministarstva zdravstva za ishođenje rješenja za obavljanje djelatnosti korištenja opasnih kemikalija. Temeljem očevida 21. travnja 2019. godine Ministarstvo zdravstva izdalo je Rješenje KLASA:UP/I-540-02/19-04/556, URBROJ: 534-07-4-1-16/1-19-4 čime se odobrava navedeno korištenje,
- Dana 28. travnja 2019. godine od strane inspektora zaštite okoliša obavljen je inspekcijski nadzor lokacije postrojenja i platformi Podzemnog skladišta plina u Okolima te o istom sastavljen zapisnik KLASA: 351-02/19-01/410, URBROJ: 517-08-1-5-19-2,
- Ishođena je Uporabna dozvola Ministarstva zaštite okoliša i energetike, KLASA: UP/I-361-05/19-01/03; URBROJ: 517-06-3-1-19-7, od 5. rujna 2019. godine za naftno-rudarske objekte i postrojenja unutar kruga centralnog objekta PSP Okoli Rekonstrukcija kompresorske stanice i transformatorske stanice sa pratećom infrastrukturom koji su bili građeni temeljem Građevinske dozvole Ministarstva gospodarstva, KLASA: UP/I-361-03/16-01/04, URBROJ: 526-04-02/2-16-06, od 31. svibnja 2016. godine,
- Ishođena je Uporabna dozvola Ministarstva zaštite okoliša i energetike, KLASA: UP/I-361-05/19-01/02; URBROJ: 517-06-3-1-19-8, od 19. lipnja 2019. godine za naftno-rudarske objekte i postrojenja spoj bušotine Ok-1D, Ok-20 i Ok-26 u sustav PSP Okoli, rekonstruirana PF-2, rekonstruirana PF-3, izgrađeni BRP Ok-20, izgrađeni BRP Ok-26 i izgrađeni priključni vodovi od Ok-20 i Ok-26 do PF-3,
- Krajem studenog 2019. godine obavljen je od strane rudarskog inspektora inspekcijski nadzor i uvid u izvođenje rudarskih radova sa pripadajućim objektima i postrojenjima na podzemnom skladištu plina u Okolima te pregled tehničko-tehnološke dokumentacije i dokumentacije iz područja zaštite na radu. O istom je sastavljen zapisnik KLASA:310-09/19-01/57, URBROJ: 443-11-08-3-2-19-1 od 29. studenog 2019. godine. Nisu zabilježeni nedostaci.

Uz navedeno obavljani su radovi tekućeg održavanja polja, postrojenja i infrastrukture prema planu nabave opreme i održavanja PSP Okoli za 2019. godinu, te je:

- Obavljena antikorozivna zaštita dijela postrojenja i platformi PSP Okoli,

-
- Obavljeno je uzorkovanje i analiza uzoraka plina iz bušotina i na ulazno-izlaznom separatoru,
 - Obavljen je servis klima uređaja na svim objektima PSP Okoli,
 - Ugrađene su toplinske pumpe proizvođača „ROBUR“ u sustav hlađenja pogonske zgrade,
 - Obavljen je pregled sustava katodne zaštite na postrojenju PSP Okoli,
 - Izvršeno je zbrinjavanje otpadnog materijala koji je nastao u procesu tijekom godina održavanja,
 - Obavljeno je mjerenje debljine stijenki na plinovodima i objektima u krugu PSP Okoli,
 - U skladu sa zakonskim rokovima obavljena su ispitivanja posuda pod tlakom na pogonu PSP Okoli,
 - Obavljeni su radovi mjerenja vibracija, termovizijskog pregleda ležaja, remenica i elektromotora na hladnjacima vode i plina objekta kompresornice prirodnog plina,
 - Završeni su radovi servisiranja blokadnih upravljačkih slavina na objektu 510-kompresornica plina,
 - Izvršena je zamjena uvarnog ventila XV 503 novim, montiran je aktuator te je ventil pušten u rad,
 - Obavljena su mehaničko-kemijska čišćenja kolona C11, AB1, AB2 , RB1, RB2, R11 te separatora na bušotinskim platformama i spremnika S1 i S2,
 - Završeno je ispitivanje i baždarenje sigurnosnih ventila na platformama i objektima kruga PSP Okoli,
 - Završen je pregled i servis dišnih ventila te zaustavljača plamena,
 - Završen je servis trafostanica na platformama PSP Okoli,
 - Obavljen je servis mjernih mjesta na mjernim separatorima platformi,
 - Izvršen je servis kompresora instrumentalnog zraka A i B,
 - Izvršen je rekonstrukcija RASSPE uređaja - zamjena elektromagnetskih ventila, kontrolnih manometara te cijevnih instalacija,
 - Obavljen servis kotlovnice, plamenika kotlova, plinskih rampi te plamenika regeneracije TEG-a (trietilen glikola),
 - Obavljeni su radovi instrumentalnog održavanja kontaktnih manometara, i PT transmitera po platformama,
 - Obavljen je servis i ispitivanje na sustavu za mjerenje kvalitete plina (plinski kromatograf, pripadajući mjerni etaloni),
-

- Obavljeni su radovi instrumentalnog održavanja kontaktnih manometara, i PT transmitera po platformama,
- Obavljena je sanacija oštećenja kolektorskih plinovoda PF-1, PF-2 i PF-5.

2.4. IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI I UPRAVNI POSTUPCI

U okviru rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na Eksploatacijskom polju Grubišno Polje, sklopljen je ugovor s Hrvatskim šumama radi korištenja šumskih prometnica za 2019. godinu, te su regulirani imovinsko-pravni odnosi sklapanjem ugovora s pravnim sljednicima dosadašnjih zakupodavca zbog promjene vlasničkog statusa nekretnina i međusobni odnosi s osnova naknade štete nastale prilikom izvođenja radova s ovlaštenicima izvan kruga osoba s kojima PSP ima sklopljene ugovore o zakupu.

U sklopu vršenja aktivnosti u vezi realizacije projekta eksploatacije i izgradnje Podzemnog skladišta plina Grubišno Polje pribavljeni su geodetski elaborati i elaborati procjene tržišne vrijednosti nekretnina odnosno umanjene tržišne vrijednosti u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, te su vlasnici nekretnina pozvani radi mirnog rješavanja međusobnih imovinsko-pravnih odnosa sklapanjem ugovora o osnivanju služnosti odnosno stjecanja prava vlasništva, a sklapanje istih je u tijeku.

Na Eksploatacijskom polju ugljikovodika Okoli u svrhu utvrđivanja legalnosti objekata na nekretninama na kojima su izgrađeni objekti u vlasništvu Društva, PSP je pribavljao odgovarajuću dokumentaciju po zahtjevu nadležnog Ministarstva, te je učestvovao, radi usklađenja granica Eksploatacijskog polja ugljikovodika Okoli s Prostornim planom Zagrebačke županije, u postupku izrade i donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, sve u svrhu dovršetka postupka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na bušotinama OK-36a i OK-56a i upisa prava PSP-a u zemljišnim i drugim knjigama.

U sklopu projekta Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom–Mjerno redukcijski čvor Okoli pribavljeni su odgovarajući elaborati za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, pokrenut je i proveden postupak osiguranja dokaza pred nadležnim tijelom državne uprave sukladno odredbama Zakona o izvlaštenju i

određivanju naknade (NN 74/14, 69/17, 98/19), te je mirnim putem, sklapanjem ugovora o služnosti s vlasnicima riješen najveći broj čestica. U svrhu realizacije istog projekta sklopljeni su ugovori odnosno ishođena rješenja o osnivanju služnosti s ovlaštenicima Hrvatskim vodama, Hrvatskim autocestama, Ministarstvom poljoprivrede i Općinom Velika Ludina.

Rješavani su imovinsko pravni odnosi radi izdavanja tabularne isprave i uknjižbe prava vlasništva i korištenja poslovnog prostora PSP-a u Zagrebu, Veslačka 2-4.

Nastavljen je projekt provedbe uknjižbe ranije stečenih prava PSP-a u zemljišnim i drugim knjigama na nekretninama u k.o. Okoli, koji je u tijeku.

Tijekom izvještajnog razdoblja rješavani su i pojedinačni zahtjevi vlasnika nekretnina nastalih u vezi s korištenjem nekretnina od strane PSP-a na Eksploatacijskom polju ugljikovodika Okoli.

PSP, kao obveznik sudjeluje u Projektu Državne geodetske uprave radi uspostave jedinstvenog katastra infrastrukturnih vodova.

Sudjelovanjem i aktivnostima, provođen je postupak udovoljavanja zahtjevima Zakona o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (NN 56/13, 52/18, 50/20), u skladu sa zahtjevima INSPIRE direktive (direktiva 2007/2/EZ). U istu svrhu provedene su aktivnosti na održavanju Geoinformacijskog sustava, te se ovi procesi nastavljaju ovisno o daljnjim zahtjevima u skladu s provedbom Direktive.

3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

3.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA, ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST ZAPOSLENIKA

Mjere zaštite na radu provođene su redovito i u opsegu predviđenom zakonskom regulativom kao i internim aktima Društva.

Tijekom 2019. godine iz područja zaštite na radu provedene su sljedeće aktivnosti:

- Zdravstveni pregledi radnika koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada,
- Zdravstveni pregledi radnika vezanih za rad s računalom,
- Zdravstveni pregled osoba na pripravničkom stažu,
- Zdravstveni pregled radnika vezano za postupanje s kemikalijama,
- Donesene su nove odluke vezane za pružanje prve pomoći na lokaciji Okoli, radna mjesta s posebnim uvjetima rada, odgovorne osobe za rad s kemikalijama, zaštitu nepušača, provedbu alkotestiranja,
- Imenovanje članova Odbora zaštite na radu PSP-a,
- Imenovanje ovlaštenika poslodavca na razini makroorganizacijske jedinice (Sektor tehnološkog upravljanja),
- Održane su dvije sjednice odbora za zaštitu na radu PSP-a i to u mjesecu travnju i rujnu,
- 63 % pregleda radne opreme odnosi se na zadovoljavanje procesnih zahtjeva,
- 37 % pregleda radne opreme odnosi se na dodatne prateće sadržaje u održavanju procesa.

Ispitivanje fizikalnih čimbenika radnog okoliša:

- Lokacija Okoli: mikroklimatski uvjeti, osvjetljenost (zatvoreni i otvoreni radni prostor), buka (zatvoreni i otvoreni radni prostor) i vibracije,
 - Lokacija Zagreb: mikroklimatski uvjeti, osvjetljenost (zatvoreni radni prostor) i buka (zatvoreni radni prostor).
-

Osposobljavanje radnika i drugih osoba na radu iz područja sigurnosti na radu:

- Osposobljavanje radnika za rad na siguran način,
- Osposobljavanje polaznika na stručnom osposobljavanju za rad na siguran način,
- Osposobljavanje polaznika na stručnom osposobljavanju za rukovanje strojem komunalne mehanizacije (motorna kosilica),
- Osposobljavanje pripravnika na pripravničkom stažu za rad na siguran način,
- Osposobljavanje radnika za rukovanje transportnim sredstvom (viličar),
- Osposobljavanje radnika za rukovanje transportnim sredstvom (hidrauličnom dizalicom),
- Osposobljavanje radnika za energetska zvanja strojar kompresorske stanice i strojar kotla,
- Osposobljavanje radnika za ovlaštenika poslodavca iz područja zaštite na radu,
- Osposobljavanje radnika za povjerenika radnika za zaštitu na radu,
- Osposobljavanje radnika za pružanje prve pomoći.

Provedeno je:

- Godišnje ispitivanje dišnih aparata,
- Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao opća mjera na radnim prostorima i prostorijama,
- Nabavka osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu tijela, ruku, noga, sluha i glave,
- Ugovoreno cijepljenje radnika protiv krpeljnog meningoencefalitisa,
- Dopuna postojeće procjene rizika za lokaciju Okoli.

Mjere zaštite od požara obuhvaćale su provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija i to:

- Osposobljavanje radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara,
- Osposobljavanje polaznika na stručnom osposobljavanju za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara,
- Osposobljavanje pripravnika na pripravničkom stažu za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara,
- Lokacija Okoli: ispitivanje sustava za dojavu požara, sustava za gašenje požara pomoću CO₂, plinodojavnog sustava za detekciju metana (CH₄), hidrantske mreže i sigurnosne rasvjete; periodični servisni pregled prijenosnih i prijevoznih

- vatrogasnih aparata; godišnji pregled stanja dimnjaka; godišnji pregled i ispitivanje sirene za uzbunjivanje; uslijed privremenog povećanog požarnog rizika pri izvođenju strojarskih radova na zamjeni ventila osigurano vatrogasno dežurstvo,
- Lokacija Zagreb: ispitivanje sustava za dojavu požara, hidrantske mreže i sigurnosne rasvjete; periodični servisni pregled prijenosnih vatrogasnih aparata,
 - Umjeravanje uređaja za detekciju i mjerenje eksplozivnih plinova,
 - Vatrogasna vježba i vježba evakuacije i spašavanja.

Mjere zaštite okoliša u svrhu zaštite tla, zraka i voda odvijale se, sukladno zakonskim odredbama.

- Lokacija Okoli: mjerenja onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (malih i srednjih uređaja za loženje i motora s unutrašnjim izgaranjem),
- Zbrinjavanje otpada sukladno važećoj regulativi iz područja postupanju s otpadom,
- Lokacija Okoli: određivanje analitičkih pokazatelja prema trenutnom uzorku sanitarnih voda, zauljenih voda i podzemnih voda iz piezometara od ovlaštenog laboratorija,
- Dostava podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš, putem jedinstvenog registra o ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari i otpada u okoliš za proteklu godinu,
- U mjesecu svibnju dobivena suglasnost od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike, na dokument Izvješće o sigurnosti za područje postrojenja Podzemno skladište plina Okoli,
- U mjesecu siječnju pokrenut zahtjev za izdavanje vodopravne dozvole prema Hrvatskim vodama, te nova vodopravna dozvola izdana u mjesecu prosincu.

Mjere zaštite radnika i imovine sukladno zakonskim odredbama

- Sukladno zakonskim odredbama o privatnoj zaštiti zaštitu lokacije Okoli i Zagreb provodila ovlaštena vanjska tvrtka,
- Za potrebe donošenja Odluke o izradi Vanjskog plana Ravnateljstvu civilne zaštite dostavljeni tražena dokumentacija.

Ozljede na radu

Tijekom godine dogodila se ozljeda dvojice radnika pri redovitom odlasku s posla organiziranim prijevozom, dok se ozljeda jednog radnika dogodila u radnom prostoru postrojenja.

Inspekcijski nadzori

- Inspekcijski nadzor lokacije PSP Okoli vezan za korištenje opasnih kemikalija obavljen je od strane sanitarnih inspektora Klasa : UP/I-540-02/19-04/556, Ur. Broj 534-07-4-1-16/1-19-3 od 20. ožujka 2019. godine,
 - Inspekcijski nadzor lokacije PSP Okoli iz područja zaštite okoliša obavljen je od strane inspektorice zaštite okoliša Klasa : 351-02/19-01/410, Ur. Broj : 517-08-01-5-19-1 od 25. ožujka 2019. godine i kontrolnog pregleda Klasa : 351-02/19-01/410, Ur. Broj : 517-08-01-5-19-2 od 28. ožujka 2019. godine,
 - Inspekcijski nadzor lokacije PSP Okoli iz područja zaštite na radu obavljen je od strane rudarskog inspektora Klasa : 310-09/19-01/57, Ur. Broj : 443-11-08-3-2-19-1 od 29. studenog 2019. godine.
-

3.2. SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM

U lipnju 2019. godine provedeni su recertifikacijski i certifikacijski auditi sustava za sve tri certificirane norme. Time je Društvo nastavilo uspješno primjenjivati sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima revidiranih norma HRN EN ISO 9001:2015 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2015 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti).

Poštujući zahtjeve navedenih normi, PSP kontinuirano radi na poboljšanju kvalitete poslovanja i brige za sve korisnike usluga sustava skladišta plina. Sustavnim praćenjem rizika i utjecaja poslovnih aktivnosti na zdravlje i sigurnost zaposlenika i okoliša te poduzimanjem preventivnih mjera radi sprječavanja i/ili smanjenja nepoželjnih utjecaja na zdravlje, sigurnost i okoliš, Društvo prihvaća i provodi zakonom propisane norme, ali istodobno i samo određuje više kriterije te sustavno nadzire provođenje istih.

4. RAZVOJ I INVESTICIJE

Plan ulaganja u investicijske projekte za 2019. godinu izrađen je u Sektoru razvoja i investicija i sastavni je dio Plana poslovanja za 2019. godinu.

Glavne odrednice plana ulaganja u investicijske projekte su povećanje kapaciteta utiskivanja plina u skladište i omogućavanje rezervnih kapaciteta utiskivanja, povećanje sigurnosti i pouzdanosti rada postojećeg skladišta plina PSP Okoli uz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš te istražni radovi na području eksploatacijskog polja ugljikovodika "Grubišno polje" u svrhu izgradnje novog podzemnog skladišta plina, tj. daljnjeg razvoja sustava skladišta plina.

Stručna i zakonska podloga za izradu plana ulaganja bili su sljedeći dokumenti:

- Dopunski rudarski projekt eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – podzemno skladište plina – šesta dopuna, PSP d.o.o., studeni 2015. godine,
- Plan razvoja sustava skladišta plina 2017.-2021.,
- Rješenje Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva od 6. prosinca 2011. godine o odobrenju za istraživanje mineralnih sirovina – dodatni istražni radovi u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Grubišno polje“ s odobrenim Planom i programom dodatnih istražnih radova,
- Pojednostavljeni rudarski projekti, stručne studije te interni akti PSP-a.

Sveukupna realizacija investicijskih projekata u 2019. godini prikazana je u tablici ispod te su u nastavku dani opisi aktivnosti po projektima:

Tablica 6. Ostvarenje ulaganja u projekte

(u 000 kn)

RB	OPIS	Ostvarenje I.-XII. 2019.	Ukupno Rebalans plana 2019. g.	% ost. 2/3
0	1	2	3	4
1.	PSP Grubišno Polje	1.469	5.350	27,46
2.	Dogradnja kompresorske stanice	5.530	5.876	94,11
3.	Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom	126	1.440	8,75
4.	Unapređenje sustava tehničke zaštite - Okoli	0	3.400	0,00
I. ULAGANJE U PROJEKTE		7.124	16.066	44,34

PSP GRUBIŠNO POLJE

PSP je na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno Polje" tijekom 2019. godine izvodio dodatne istražne radove u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika (prirodnog plina) u geološkim strukturama.

Od važnijih događaja u 2019. godini, svakako se posebno izdvaja da je s danom 19. travnja 2019. godine prema Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja podnijet zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole za zahvat u prostoru: Podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno Polje". Zahtjev je s krajem godine u postupku u nadležnom Ministarstvu.

Također, izrađen je Elaborat o rezervama ugljikovodika za eksploatacijsko polje ugljikovodika "Grubišno Polje" – 3. obnova – stanje 31. prosinca 2018. godine i dostavljen je s danom 25. travnja 2019. godine Povjerenstvu za utvrđivanje rezervi ugljikovodika Ministarstva zaštite okoliša i energetike na provjeru i prihvaćanje. Dana 30. rujna 2019. godine održana je sjednica Povjerenstva na kojoj su članovi iznijeli svoje primjedbe o potrebnim ispravcima i dopunama Elaborata. Po obavljenim ispravcima, izdano je, s danom 24. prosinca 2019. godine, Rješenje kojim se potvrđuju količine i kakvoća rezervi za eksploatacijsko polje ugljikovodika "Grubišno Polje".

Prema Ministarstvu zaštite okoliša i energetike dana 11. prosinca 2019. godine podnijet je zahtjev za utvrđivanjem granica eksploatacijskog polja, tj. za promjenu postojećih granica na način da se smanjuje površina eksploatacijskog polja.

U svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice na kojima se planira izgradnja objekata i postrojenja budućeg podzemnog skladišta plina, izrađeni su geodetski elaborati nepotpunog izvlaštenja i procjembeni elaborati vrijednosti predmetnih zemljišnih čestica.

Na samoj lokaciji eksploatacijskog polja, tj. na dvije istražne bušotine Gr-1z i Gr-2z tijekom godine nisu obavljani istražni rudarski radovi. Izvođeni su radovi redovnog održavanja bušotina, antikorozivne zaštite te građevinski radovi održavanja bušotinskih radnih prostora i pristupnih putova.

Na sjednici Povjerenstva za procjenu i utvrđivanje prijedloga strateških projekata Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta održanoj 12. prosinca 2019. godine donijeta je Odluka o produženju roka na listi strateških projekata za projekt izgradnje podzemnog skladišta plina na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno Polje" za sljedećih 12 mjeseci.



Slika 3. Ispitivanje bušotine Gr-2z na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno polje"

DOGRADNJA KOMPRESORSKE STANICE

Projekt sveobuhvatne rekonstrukcije postojeće kompresorske stanice na PSP Okoli pokrenut je kako bi se ostvarili sljedeći ciljevi:

- Povećanje sigurnosti u provedbi postupka utiskivanja plina u ležište,
- Povećanje kapaciteta utiskivanja,
- Osiguravanje rezervnih kapaciteta u slučaju ispada jedne od kompresorskih jedinica,
- Osiguravanje diversifikacije pogonskih goriva čime se ostvaruju pretpostavke kvalitetnijeg upravljanja troškovima u budućem razdoblju,
- Smanjenje emisija štetnih plinova.

Nakon što je zaključno s 2018. godinom izvršena instalacija novih kompresorskih jedinica MK-1N, MK-2N (pogonjene plinskim motorima) i MK-5N (pogonjena elektromotorom), u prva tri mjeseca 2019. godine, za vrijeme ciklusa povlačenja plina iz skladišta kada

kompresorske jedinice nisu u radu, izvršen je remont jedinica, ugrađene su nove brtvenice i "recycle" ventili za regulaciju radnog kapaciteta na jedinice MK-1N i MK-2N.

Od početka ciklusa utiskivanja plina u mjesecu travnju 2019. godine jedinice su nastavile s probnim radom te je podniet zahtjev za izdavanjem uporabne dozvole. Tehnički pregled obavljen je dana 6. lipnja 2019. godine. Na tehničkom pregledu zapisnički su konstatirane primjedbe članova povjerenstva u smislu uočenih nedostataka. Sve primjedbe su otklonjene te je dana 5. rujna 2019. godine izdana uporabna dozvola za novo izgrađene objekte.

Dana 8. studenog 2019. godine izvršena je primopredaja objekta između izvoditelja radova i PSP-a. Dugotrajna imovina projekta stavljena je u upotrebu 31. prosinca 2019. godine.



Slika 3. Nova kompresorska jedinica MK-2N

POVEZIVANJE PSP OKOLI NA JAVNU PRISTUPNU MREŽU SVJETLOVODOM

Pogon PSP Okoli povezan je na javnu pristupnu mrežu bežičnim linkom HT-a i rezervnim GSM router-om. Predmetni bežični link je nesiguran, linija se često u potpunosti ili djelomično prekida te pogon ostaje bez internetske i telefonske veze (osim direktnih telefonskih linija). Za potrebe sale kontrole i dispečerskog softvera, a da bi se osigurao stalni pristup kupaca i komunikacija s tvrtkom Plinacro d.o.o., potrebna je stalna i pouzdana veza. Postavljanjem pouzdane veze omogućilo bi se i preseljenje servera koji su sada na lokaciji sjedišta tvrtke u Veslačkoj ulici u Zagrebu na lokaciju PSP Okoli.

Jedino pouzdano rješenje je povezivanje pogona na javnu pristupnu mrežu svjetlovodnim kabelom. Predmetno rješenje, odnosno povezivanje na javnu pristupnu mrežu planira se izvesti na sljedeći način:

- Postavljanje svjetlovodnog kabela od pogona PSP Okoli do mjerno-redukcijskog čvora Ludina (Okoli) uz koridor 20" plinovoda u služnosti tvrtke Plinacro d.o.o.,
- Zakup dvije niti (uz izradu spojnice) od mjerno-redukcijskog čvora Ludina (Okoli) do Ivanić Grada gdje postoji redundantni izlaz na HT javnu pristupnu mrežu.

U 2019. godini obavljene su sljedeće aktivnosti na projektu:

- Ishođena je građevinska dozvola,
- Potpisan je ugovor o zakupu svjetlovodne niti od mjerno-redukcijskog čvora Ludina do Ivanić Grada,
- Započelo je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za zemljišne čestice preko kojih se polaže svjetlovod,
- Pokrenut je postupak nabave opreme za realizaciju projekta i ugovaranja potrebnih radova i usluga.

Konačna realizacija projekta planira se sredinom 2020. godine.

UNAPREĐENJE SUSTAVA TEHNIČKE ZAŠTITE – OKOLI

U 2019. godini obavljene su sljedeće aktivnosti:

- Obavljen je odabir projektantskog društva za projektiranje sustava zaštite, kao i uvođenje projektanta u posao,
-

- Krajem mjeseca lipnja 2019. dovršena je radna verzija (izvedbenog) projekta sustava tehničke zaštite s razradom više mogućih varijanti, te dostavljena naručitelju na odlučivanje o najprihvatljivijoj opciji,
- Krajem mjeseca rujna 2019. godine dovršena je izrada projekta i izvršena je primopredaja projektne dokumentacije,
- U prosincu 2019. godine sklopljen je ugovor sa zajednicom ponuditelja za poslove nadogradnje sustava tehničke zaštite na lokaciji PSP Okoli, a koji početak radova se očekuje sredinom veljače 2020. godine.

ULAGANJE U OSTALU DUGOTRAJNU IMOVINU

Pored ulaganja u navedene projekte tijekom 2019. godine realizirano je ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu u iznosu od 132.743.706 kuna, a materijalno značajnije stavke jesu:

Tablica 7. Ulaganje u ostalu dugotrajnu imovinu

(u 000 kn)

RB	OPIS	Ostvarenje I.-XII. 2019.	Ukupno Rebalans plana 2019. g.	% ost. 2/3
0	1	2	3	4
1.	Rekonstrukcija TS platformi	888	900	98,67
2.	Oprema za košnju	8	10	80,00
3.	Znakovi sigurnosti	3	10	30,00
4.	Oprema za zaštitu od požara	6	30	20,00
5.	Analiza postojećeg stanja i unapređenje poslovnog informacijskog sustava	460	650	70,77
6.	Analiza postojećih i unapređenje ERP zavisnih rješenja (ERV, PN, Plaće, Blagajne, Kadrovi...)	185	200	92,50
7.	Analiza i unapređenje sustava za upravljanje kapacitetima skladišta plina	0	50	0,00
8.	Implementacija Document Management sustava	0	150	0,00
9.	Namještaj (ormari)	0	100	0,00
10.	Nabava prirodnog plina u funkciji rada PSP Okoli	130.984	131.844	99,35
11.	Ostalo - licence projektne, financijske, MS office, prijenosno računalo APPLE MACBOOK PRO 13", SSD kartica, monitor, naljepnice za vozilo, Ručna čelična pumpa, Zemljište, iPad	211	150	140,67
I. OPREMA ZA POTREBE DRUŠTVA		132.744	134.094	98,99

REKONSTRUKCIJA TS PLATFORMI

Zbog dotrajlosti i nemogućnosti nabave rezervnih dijelova, a da bi se osigurao pouzdan rad pogona i sigurnost električara, rekonstruirani su 10kV dijelovi trafostanica platformi PF1, PF3, PF4 i PF5. Na trafostanicama se učestalo događaju kvarovi, pogotovo na 10kV

prekidačima koji se ne mogu isključiti bez loma izolatora. Rekonstrukcijom se osigurao pouzdaniji i sigurniji rad bušotinskih platformi, te omogućila potpuna funkcionalnost 10kV postrojenja platformi sukladno propisima i pravilima struke.



Slika 4. Rekonstrukcija TS platformi

OPREMA ZA KOŠNJU

Zbog dotrajalosti stare opreme, nabavljeni su novi trimeri i samohodna kosilica. Iste služe za održavanje travnatih površina kruga kao i površina platformi.



Slika 5. Novi trimeri i samohodna kosilica

STROJARSKA OPREMA I ALATI

Nabavljen je hidraulički razvlakač (ENERPAC) za razvlačenje prirubnica koji služi kao pomoć prilikom blindiranja i deblindiranja cjevovoda većih promjera.



Slika 6. Hidraulički razvlakač

ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I UNAPREĐENJE POSLOVNOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA

Zaključno s 31. prosincem 2019. godine završen je proces prilagodbe i migracije ključnih podataka iz starog poslovno informacijskog sustava te će od 1. siječnja 2020. godine započeti produkcijski rad u novom sustavu u svim modulima. Pristup starom sustavu (EBS) će ostati aktivan tijekom 1. kvartala 2020. godine dok se ne prebace i testiraju i preostali povijesni podaci u modulima Osnovna sredstva i Plaće. Planirano kompletno odvajanje od Plinacrove infrastrukture se predviđa do 31. ožujka 2020. godine.

ANALIZA POSTOJEĆIH I UNAPREĐENJE ERP ZAVISNIH RJEŠENJA (ERV, PN, Plaće, Blagajne, Kadrovi)

Novi sustav je pušten u produkcijski rad od 1. lipnja 2019. godine. Rješenje obuhvaća module za Evidenciju radnog vremena, Putne naloge i Kadrovsku evidenciju dok su moduli Plaće i Blagajna sastavni dio novog ERP sustava. Tijekom drugog polugodišta 2019. godine radilo se na dodatnoj optimizaciji sustava kroz implementaciju određenih dorada na zahtjev PSP-a.

NABAVA PRIRODNOG PLINA U FUNKCIJI RADA PSP OKOLI

Sukladno Planu poslovanja za 2019. godinu te Rebalansima Plana poslovanja za 2019. godinu provedena je nabava plina u funkciji rada skladišta od 56.518.362 m³ plina.

Odredbama Zakona o tržištu plina (članak 30. točka 9.) operator sustava skladišta plina dužan je nabavljati plin za potrebe optimalnog vođenja sustava skladišta plina. Predmetnom nabavom, nabavljen je plin koji se koristi u funkciji rada skladišta zbog promjena u količinama plina koje se bilanciraju preko radnog volumena u odnosu na očekivani radni tlak u ležištu za taj volumen - migracije plina su detaljno objašnjene u dokumentu "Rudarski projekt eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – Podzemno skladište plina – Dopuna 5“ iz 2012. godine.

Navedeno ulaganje u prirodni plin u funkciji rada PSP Okoli iznosilo je 130.984.000 kuna, te je financirano:

- iz vlastitih izvora u iznosu od 15.984.000 kuna i
- iz dva dugoročna kredita banke u ukupnom iznosu od 115.000.000 kuna.

Navedena količina plina uvećava poziciju dugotrajne imovine.

5. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za 2019. godinu iskazuje ovaj rezultat:

- ukupni prihodi	134.558.345 kuna
- ukupni rashodi	118.150.022 kuna
- bruto dobit	16.408.323 kuna
- porezna obveza	3.386.763 kuna
- neto dobit	13.021.560 kuna

Tablica 8. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama

Opis	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn			
A POSLOVNI PRIHODI (I. do III.)	140.309	135.603	133.007	133.239	98,09	94,80	99,83
I. Prihodi od prodaje s poduzeticima unutar grupe	1.346	1.332	1.317	1.316	98,90	97,82	100,08
II. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	135.310	133.369	131.561	131.823	98,64	97,23	99,80
III. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	3.653	903	129	100	14,28	3,53	128,99
B POSLOVNI RASHODI (I. do VII.)	127.864	122.635	112.511	123.936	91,75	87,99	90,78
I. Materijalni troškovi (a.+b.+c.)	43.974	36.625	41.349	43.545	112,90	94,03	94,96
a.) Troškovi sirovina i materijala	20.349	22.005	24.944	26.436	113,36	122,58	94,36
b.) Troškovi prodane robe	170	21	0	0	0,00	0,00	0,00
c.) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	23.455	14.599	16.404	17.109	112,36	69,94	95,88
II. Troškovi osoblja (a.+b.+c.)	13.446	13.760	15.302	16.383	111,21	113,81	93,40
a.) Neto plaće i nadnice	7.851	8.073	8.910	9.588	110,37	113,48	92,93
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	3.645	3.726	4.288	4.478	115,09	117,65	95,75
c.) Doprinosi na plaće	1.950	1.962	2.105	2.317	107,29	107,94	90,84
III. Amortizacija	42.696	44.158	43.621	45.739	98,78	102,17	95,37
IV. Ostali troškovi	5.717	6.152	6.656	7.301	108,19	116,43	91,17
V. Vrijednosna usklađenja	0	4	2.378	0	0,00	0,00	0,00
VI. Rezerviranja	22.031	21.935	3.205	10.968	0,00	0,00	29,22
VII. Ostali poslovni rashodi	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00
C DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (A-B)	12.445	12.969	20.496	9.303	158,04	164,69	220,32
D FINANCIJSKI PRIHODI	2.255	2.989	1.551	550	51,90	68,81	282,08
E FINANCIJSKI RASHODI	7.394	6.389	5.639	7.715	88,26	76,26	73,09
F DOBIT ILI GUBITAK IZ FINANCIJSKE DJELATNOSTI (D-E)	-5.140	-3.399	-4.087	-7.165	120,23	79,52	57,04
G UKUPNI PRIHODI (A+D)	142.564	138.593	134.558	133.789	97,09	94,38	100,57
H UKUPNI RASHODI (B+E)	135.258	129.024	118.150	131.651	91,57	87,35	89,74
I BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (G-H)	7.306	9.568	16.408	2.138	171,48	224,57	767,48
J POREZNA DOBIT	854	1.718	3.387	385	197,13	396,58	880,09
K NETO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (I-J)	6.452	7.850	13.021	1.753	165,87	201,81	742,75

PRIHODI

Tijekom izvještajnog razdoblja ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 134.558.018 kuna, koji se dijele na:

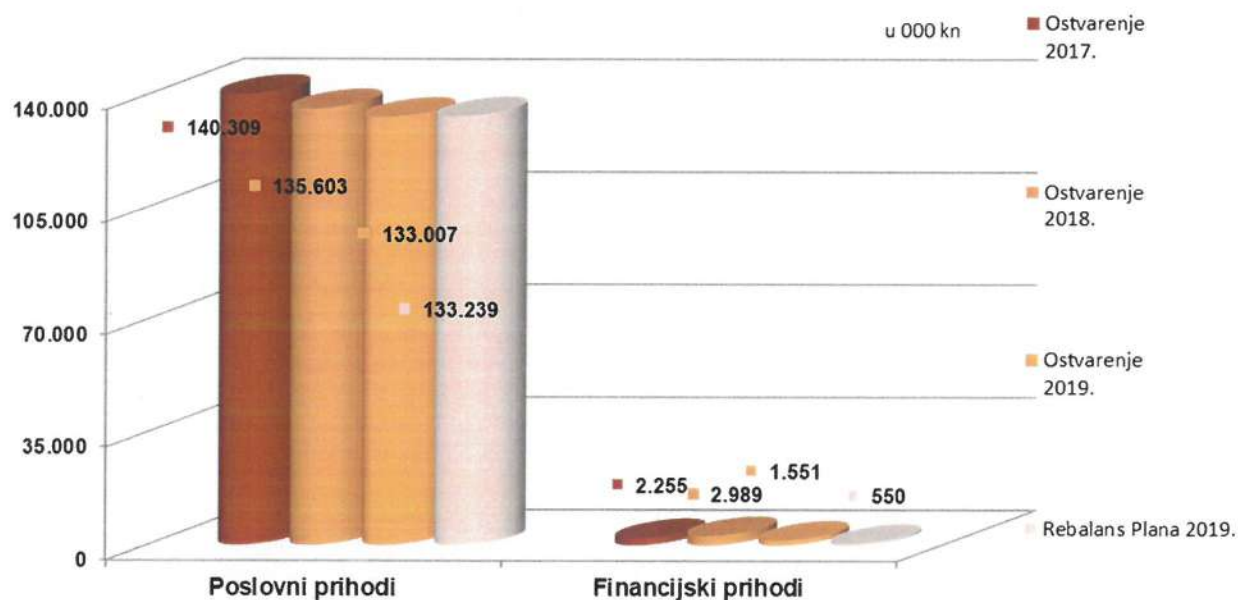
- poslovne prihode 133.006.924 kuna
(prihodi od prodaje s poduzetnicima u grupi, od prodaje (izvan grupe) i ostali poslovni prihodi (izvan grupe))
- financijske prihode 1.551.421 kuna
(prihodi od financijske imovine i prihodi na osnovi kamata i tečajnih razlika).

Tablica 9. Ukupni prihodi – plan i ostvarenje

u 000 kn

OPIS	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn			
Poslovni prihodi	140.309	135.603	133.007	133.239	98,09	94,80	99,83
Financijski prihodi	2.255	2.989	1.551	550	51,89	68,80	282,02
UKUPNI PRIHODI	142.564	138.593	134.558	133.789	97,09	94,38	100,58

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA



Slika 6. Ukupni prihodi – plan i ostvarenje

Ukupni se prihodi sastoje od poslovnih i financijskih prihoda.

Ukupno ostvareni prihodi u izvještajnom razdoblju ostvareni su na razini od 100,58% ukupno planiranih prihoda za isto razdoblje. Struktura ukupnih prihoda je sljedeća:

Poslovni prihodi (prihodi od prodaje usluga) u kumulativu su manji za 232.076 kuna - odnose se na prihode od usluge skladištenja plina, a do odstupanja u realizaciji u odnosu na planiranu vrijednost došlo je zbog manjeg korištenja usluge prekidivih nenominiranih kapaciteta skladišta od strane korisnika u odnosu na istu uslugu u prethodnoj godini. Naime, korištenje usluge prekidivih nenominiranih kapaciteta utiskivanja i prekidivih nenominiranih kapaciteta povlačenja ne može se precizno planirati, jer ovisi o nizu čimbenika na koje operator skladišnog sustava ne može utjecati, stoga se kod planiranja istih koriste podaci o realizaciji predmetnih usluga u prethodnoj godini, no stvarna realizacija ovih prihoda u najvećoj mjeri ovisi o potrebama korisnika skladišta.

U odnosu na prethodnu godinu na smanjenje navedenih prihoda u kumulativu za 2.582.142 kuna utjecala je i manja visina tarifne stavke za standardni paket skladišnih kapaciteta temeljem odluke regulatora o visini iste za 2019. godinu.

Ostali prihodi - ukidanje rezerviranja, penali, štete i sl. (7590) – prihodi od ukidanja rezerviranja i prihodi od penala planiraju se u skladu s procjenom temeljem podataka iz prethodnih godina ili eventualnih očekivanih transakcija, budući da nije moguće iste na drugi način projicirati te su stoga izvjesna odstupanja u realizaciji u odnosu na planirane vrijednosti. Navedeni prihodi planirani su u iznosu od 100.000 kuna no nije bilo osnove za realizaciju istih u izvještajnoj godini.

U prethodnom razdoblju ostvareni su ostali prihodi u iznosu od 225.036 kuna.

Prihodi od prodaje materijala i otpada (7591) – odnose se na prihode od prodaje rashodovane opreme koju je moguće ponuditi kao sirovinu te su realizirani u iznosu od 15.793 kuna.

U prethodnoj godini realizirani su u iznosu od 678.037 kuna s obzirom na rashodovanje opreme u okviru projekta Dogradnje kompresorske stanice te prodaje dijela rashodovane opreme.

Kod planiranja **prihoda od financijske imovine** procjena kretanja vrijednosti udjela radi se temeljem kretanja cijene udjela u prethodnoj godini te očekivanim kretanjima na financijskom tržištu pri čemu se primjenjuje konzervativni pristup u procesu planiranja

prihoda. Slijedom navedenoga, u izvještajnom razdoblju ostvaren je veći prihod u iznosu od 1.001.094 kuna u odnosu na planirani.

Smanjenje financijskih prihoda za 1.437.712 kuna u odnosu prema istom razdoblju 2018. godine odnosi se na manje prihode od kamata i tečajnih razlika te veće iskazane prihode od ulaganja u obvezničke fondove. Vrijednost udjela u izvještajnom razdoblju porasla je u odnosu na porast vrijednosti istih u prethodnom razdoblju što za rezultat ima veće predmetne **prihode od financijske imovine (7751)** u iznosu od 1.178.910 kuna u odnosu na 2018. godinu dok su istovremeno **prihodi od kamata i tečajnih razlika (7750)** manji za 2.616.622 kuna.

Financijski prihodi ovisni su o količini slobodnih novčanih sredstava koja se mogu oročiti/uložiti u financijsku imovinu, kretanju kamatnih stopa na novčana sredstva i novčane ekvivalente te pozitivnih tečajnih razlika, iz čega proizlazi razlika između planiranih i ostvarenih iznosa i razlika između ostvarenja u usporednim izvještajnim razdobljima.

Niže u tablici prikazan je pregled strukture ukupnih prihoda ostvarenih u izvještajnom razdoblju u odnosu prema prethodnom razdoblju i u odnosu prema planu za izvještajno razdoblje.

Tablica 10. Struktura ukupnih prihoda

Opis	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn			
A) POSLOVNI PRIHODI	140.309	135.603	133.007	133.239	98,09	94,80	99,83
<i>PRIHODI OD PRODAJE S PODUZETNICIMA UNUTAR GRUPE</i>	<i>1.346</i>	<i>1.332</i>	<i>1.317</i>	<i>1.316</i>	<i>98,90</i>	<i>97,82</i>	<i>100,08</i>
<i>PRIHODI OD PRODAJE (IZVAN GRUPE)</i>	<i>135.310</i>	<i>133.369</i>	<i>131.561</i>	<i>131.823</i>	<i>98,64</i>	<i>97,23</i>	<i>99,80</i>
<i>OSTALI POSLOVNI PRIHODI (IZVAN GRUPE)</i>	<i>3.653</i>	<i>903</i>	<i>129</i>	<i>100</i>	<i>14,28</i>	<i>3,53</i>	<i>128,99</i>
PRIHODI OD ZAKUPA	0	0	113	0	0,00	0,00	0,00
PRIHODI OD NAPLATA ŠTETE OD OSIG. DRUŠTVA, OBRAČUNATI PENALI, PRIHOD OD UKIDANJA REZERVACIJA I PRIHODI OD PRIMLJENIH SUBVENCIJA	3.653	903	16	100	1,77	0,44	15,99
B) FINANCIJSKI PRIHODI	2.255	2.989	1.551	550	51,89	68,80	282,02
OSTALI PRIHODI S OSNOVE KAMATA	69	150	123	300	82,00	178,26	41,00
TEČAJNE RAZLIKE	77	161	43	0	26,71	55,84	#DIV/0!
NEREALIZIRANI DOBICI - PRIHODI OD UDJELA U NOVČANIM FONDOVIMA	2.109	2.678	1.386	250	0,00	0,00	554,40

RASHODI

Ukupni rashodi u izvještajnom razdoblju su na razini 89,74% ukupno planiranih rashoda za isto razdoblje. Tijekom 2019. godine ukupni su rashodi poslovanja ostvareni u iznosu od 118.150.022 kuna, a čine ih:

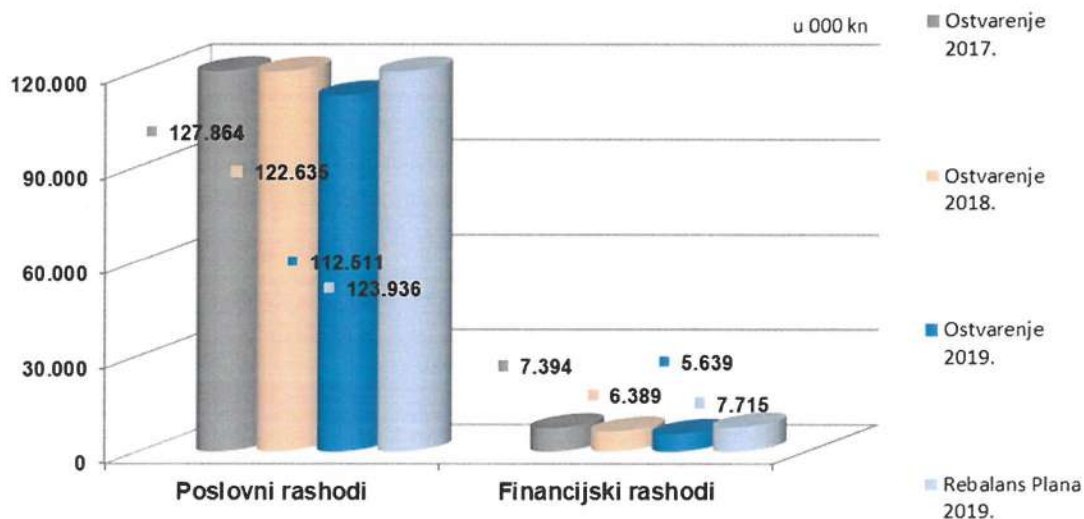
- poslovni rashodi 112.511.351 kuna
- financijski rashodi 5.638.670 kuna
(kamate i naknade po dugoročnim kreditima i negativne tečajne razlike).

Tablica 11. Ukupni rashodi – plan i ostvarenje

u 000 kn

OPIS	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
Poslovni rashodi	127.864	122.635	112.511	123.936	91,75	87,99	90,78
Financijski rashodi	7.394	6.389	5.639	7.715	88,26	76,26	73,09
UKUPNI RASHODI	135.258	129.024	118.150	131.651	91,57	87,35	89,74

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA



Slika 7. Ukupni rashodi – plan i ostvarenje

Poslovni rashodi bez amortizacije, vrijednosnog usklađenja i rezerviranja povećani su u izvještajnom razdoblju 2019. godine u odnosu prema istom razdoblju prošle godine, i to u iznosu od 6.769.210 kuna, odnosno 11,97%, dok su ukupni rashodi iz poslovne djelatnosti manji za 10.123.489 kuna odnosno 8,25% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (predmetno smanjenje obrazloženo je dalje u dokumentu).

Tablica 12. Struktura ukupnih rashoda

Opis	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn			
Rashodi iz osnovne djelatnosti	127.864	122.635	112.511	123.936	91,75	87,99	90,78
Amortizacija	42.696	44.158	43.621	45.739	98,78	102,17	95,37
Vrijednosno usklađivanje imovine	0	4	2.378	0	0,00	0,00	0,00
Rezerviranje troškova i rizika	22.031	21.935	3.205	10.968	0,00	0,00	0,00
Rashodi iz osnovne djelatnosti bez amortizacije, vrijednosnog usklađivanja i rezerviranja	63.137	56.538	63.307	67.229	111,97	100,27	94,17

Tablica 13. Struktura ukupnih rashoda

Opis	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn			
A) POSLOVNI RASHODI	127.864	122.635	112.511	123.936	91,75	87,99	90,78
TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA	20.349	22.005	24.944	26.436	113,36	122,58	94,36
UTROŠENE SIROVINE I MATERIJAL	4.943	5.975	5.600	6.711	93,71	113,29	83,44
UTROŠENA ENERGIJA	13.641	14.934	18.283	18.643	122,43	134,02	98,07
UTROŠENI REZERVENI DIJELOVI	1.679	863	872	800	101,00	51,93	109,00
OTPIS SITNOG INVENTARA	86	233	190	282	81,57	221,06	67,33
OSTALI VANJSKI TROŠKOVI	23.455	14.599	16.404	17.109	112,36	69,94	95,88
PRIJEVOZNE USLUGE	712	671	719	776	107,13	101,02	92,67
USLUGE ODRŽAVANJA	15.320	6.683	8.291	7.919	124,06	54,12	104,69
TROŠKOVI ZAKUPA I NAJAMNINA	1.005	1.565	1.208	1.428	77,20	120,19	84,58
TROŠKOVI PROPAGANDE, REKLAME, SPONZORSTVA	784	699	753	790	107,78	96,00	95,31
NAKNADE PRI REGISTRACIJI	19	17	14	15	84,14	74,36	92,93
KOMUNALNE I OSTALE USLUGE	910	496	638	780	128,49	70,06	81,74
OSTALE USLUGE (ODVJ., INFORM., ČUVARSKE, INTELEKT. I SL.)	4.705	4.470	4.782	5.401	106,99	101,63	88,54
TROŠKOVI OSOBLJA	13.446	13.760	15.302	16.383	111,21	113,81	93,40
NETO NADNICE I PLAĆE	7.851	8.073	8.910	9.588	110,37	113,48	92,93
POREZI I DOPRINOSI IZ PLAĆA	3.645	3.726	4.288	4.478	115,09	117,65	95,75
DOPRINOSI NA BRUTO PLAĆE	1.950	1.962	2.105	2.317	107,29	107,94	90,84
AMORTIZACIJA	42.696	44.158	43.621	45.739	98,78	102,17	95,37
OSTALI TROŠKOVI	5.717	6.152	6.656	7.301	108,19	116,43	91,17
NAKNADE TROŠ. PRIJEVOZA NA RAD I SL. PUT	256	264	324	401	122,34	126,32	80,68
NAKNADE HONORARI I DRUGI DOHODAK	216	308	356	370	115,82	164,85	96,35
REPREZENTACIJA	151	108	152	153	139,90	100,52	99,19
PREMIJE OSIGURANJA	1.815	1.990	2.082	2.067	104,65	114,76	100,74
POREZI KOJI NE OVIŠE I POSL REZULTATU	130	77	106	127	136,98	81,19	83,20
DOPRINOSI KOJI NE OVIŠE O POSL REZULTATU	2.246	2.129	2.106	2.177	98,89	93,74	96,73
BAKNARSKJE USLUGE I ČLANARINE UDRUŽENJIMA	248	247	244	293	98,73	98,25	83,30
OST. TROŠ. (OBRAZOVANJE, ADMIN.PRIST., DONACIJE, I SL.)	380	523	470	911	89,78	123,71	51,57
JUBILARNE NAGRADE, OTPR., DAR DJECI, POMOĆ ZAPOS.	270	498	796	802	159,77	295,20	99,24
REZERVIRANJA	22.031	21.935	3.205	10.968	0,00	0,00	29,22
OSTALI POSLOVNI RASHODI	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00
B) FINANCIJSKI RASHODI	7.394	6.389	5.639	7.715	88,26	76,26	73,09
RASHODI S OSNOVE KAMATA I SLIČNI RASHODI	7.059	6.061	5.051	7.365	83,34	71,56	68,58
TEČAJNE RAZLIKE	321	329	588	350	178,59	183,04	167,88
REALIZIRANI RASHODI FIN. IMOVINE	14	0	0	0	0,00	0,00	0,00

Materijalno značajne stavke povećanja troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jesu:

- **Troškovi materijala za tekuće i investicijsko održavanje (4007)** – veći su za 76.415 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine zbog potrebe dopunjavanja otopine trietilen glikola u tekućoj godini. Udio u povećanju čini i antifriz kojeg je zbog potrebe održavanja tehnološkog procesa potrošeno više nego u istom razdoblju prethodne godine,
 - **Troškovi električne energije (4010)** – veći su za 1.755.980 kuna. Povećanje je posljedica ranijeg početka ciklusa utiskivanja u 2019. godini (15. ožujak 2019. godine) u odnosu na 2018. godinu (17. travanj 2018. godine), kao i znatno intenzivnijeg rada elektro kompresorske jedinice (MK-5). MK-5 jedinica pogonjena elektromotorom, kao najveći potrošač električne energije, radila je više u izvještajnom razdoblju 2019. godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Povećanje troška u jednom dijelu je i posljedica povećanja cijene električne energije, koja je od ožujka 2019. godine porasla za cca 22,5% u odnosu na cijenu iz 2018. godine,
 - **Troškovi plina za internu potrošnju (4011)** - veći su za 1.635.898 kuna - povećanje troškova plina za internu potrošnju u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine je posljedica prije navedenog ranijeg početka ciklusa utiskivanja u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu. Zbog intenzivnijeg rada kompresorskih jedinice koje kao pogonsko gorivo koriste plin (MK1N, MK2N, MK-3 i MK-4) u izvještajnom razdoblju utisnuto je 256.179.586 m³ plina odnosno 11.069.319 m³ plina više nego u istom razdoblju prethodne godine. Također je i prosječna jedinična cijena plina za internu potrošnju u 2019. godini znatno veća (20%) u odnosu na 2018. godinu,
 - **Troškovi tekućeg održavanja (4120)** – veći su za 987.596 kuna. Zbog smanjenog rada na četiri bušotine obavljani su rudarski radovi kojima su bušotine vraćene u optimalan rad. Općenito su, zbog isteka Ugovora (31. prosinca 2019. godine) za održavanje servisnih radova kompresorske stanice, radovi intenzivirani u posljednjem kvartalu, a što je sve navedeno rezultiralo povećanjem troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na 2018. godinu,
-

-
- **Troškovi investicijskog održavanja (4121)** – veći su za 712.402 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na 2018. godinu. Zbog nominacija korisnika i intenzivnog povlačenja plina u prosincu 2018. godine nije bilo moguće provesti djelomično zaustavljanje rada postrojenja, kako bi se osigurali uvjeti za planiranu ugradnju i funkcionalno ispitivanje opreme, stoga je isto provedeno u siječnju 2019. godine. Na povećanje ove grupe troškova utjecalo je i izvođenje radova rekonstrukcije cjevovoda regulacijske stanice u lipnju 2019. godine,
 - **Troškovi ostalih usluga - laboratorijskih ispitivanja, zbrinjavanje otpada i sl. (4186)** - veći su za 94.274 kuna – povećanje je uvjetovano ranijim početkom ciklusa utiskivanja u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu te povećanom dinamikom rada uslijed čega je bilo potrebno i ranije pristupiti mehaničko-kemijskim čišćenjima pojedinih procesnih jedinica (mjerni zbirni separatori po platformama te kompresorska stanica), a što za posljedicu ima i zbrinjavanje veće količine otpada,
 - **Troškovi odvjetničkih usluga (4190)** - veći su za 112.000 kuna – odnose se na pravne usluge i usluge zastupanja u sudskim sporovima (troškovi zastupanja u sudskim sporovima naplaćuju se po održanom ročištu ili odrađenoj pravnoj radnji vezano za sudski spor). S obzirom da se značajniji iznos troška odvjetničkih usluga odnosi na troškove zastupanja u sudskim sporovima, a PSP nema mogućnosti utjecati na raspored održavanja ročišta, neminovna su odstupanja u izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodno razdoblje,
 - **Troškovi informatičkih usluga (4191)** – veći su za 422.092 kuna – najvećim dijelom povećanje u izvještajnom razdoblju čine troškovi migracije podataka iz postojećeg u novi poslovni informatički sustav u iznosu od 223.174 kuna, kao i troškovi održavanja i dorade novog poslovno informatičkog sustava u iznosu 88.374 kuna, a kojih troškova nije bilo u prethodnoj 2018. godini. Bitno je spomenuti da je krajem izvještajnog razdoblja provedena preraspodjela troškova informatičkih usluga s konta troškova zakupa i najma opreme (4141), a što je dovelo do povećanja troškova na predmetnom kontu u izvještajnom razdoblju u odnosu na 2018. godinu,
 - **Troškovi intelektualnih usluga (4198)** – 45.537 kuna veći troškovi, koje najvećim dijelom čine troškovi sustava kvalitete, a posljedica su ciklusa recertifikacije
-

sustava upravljanja kvalitetom (ISO 9001:2015), zaštitom okoliša (ISO 14001:2015) i certifikacije / tranzicije sustava upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu (ISO 45001:2018) u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine,

- **Troškovi ostalih usluga (4199)** – u izvještajnom razdoblju iznose 561.558 kuna i u odnosu na prethodno razdoblje veći su za 63.506 kuna – struktura predmetnih troškova u izvještajnom razdoblju je sljedeća: troškovi poslovne suradnje (konferencije i stručni časopisi) u iznosu od 280.950 kuna; troškovi usluge rada u čajnoj kuhinji u iznosu od 139.113 kuna; troškovi mjerenja i ispitivanja u iznosu od 60.923 kune; troškovi usluge medijskog praćenja u iznosu od 50.155 kuna; troškovi usluge studentskog servisa u iznosu od 7.857 kuna, troškovi administrativnih oglasa u iznosu od 21.435 kuna i troškovi organiziranog prijevoza u iznosu 1.125 kuna,
 - **Troškovi vrijednosnog usklađenja (4500)** – veći su za 2.374.759 kuna u odnosu na prethodno razdoblje, i evidentiraju se na poziciji vrijednosnog usklađenja zaliha. Postupci procjene i ispravka vrijednosti zaliha provode stručne službe najmanje jednom godišnje temeljem analize upotrebljivosti zaliha pojedinačno po artiklu ili po grupama artikala stoga nije moguće iste precizno planirati kao ni uspoređivati s ispravicima vrijednosti zaliha u prijašnjim razdobljima budući da dinamika kretanja zaliha nije linearna kategorija već ovisi o nizu pojedinačnih čimbenika tijekom izvještajnog razdoblja,
 - **Troškovi prigodnih nagrada (4603)** – veći su za 307.550 kn - po Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (NN 106/18) od 1. prosinca 2018. godine te Kolektivnom ugovoru (iz lipnja 2017. godine), Dodatka 1 Kolektivnom ugovoru (iz prosinca 2018. godine) kao i Pravilniku o radu (iz siječnja 2019. godine) djelatnicima se uz prigodne nagrade (božićnice i naknade za godišnji odmor) mogu neoporezivo isplatiti i nagrade za radne rezultate do 5.000 kuna godišnje, iz kojeg razloga su u izvještajnom razdoblju realizirani veći troškovi u odnosu na prethodno razdoblje,
 - **Troškovi osoblja** kumulativno su u izvještajnom razdoblju veći za 1.542.204 kuna, a čine ih veći troškovi za **neto plaće i nadnice** u iznosu 836.922 kuna, veći troškovi **poreza i doprinosa iz plaća** u iznosu 562.263 kuna i veći troškovi
-

doprinosa na plaće u iznosu 143.019 kuna, iz razloga novih zapošljavanja te povećanja cijene sata rada i fiksnog dijela plaće sukladno Dodatku 1 Kolektivnog ugovora (iz prosinca 2018. godine).

Materijalno značajne stavke smanjenja troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jesu:

- **Troškovi materijala za podmazivanje (4002)** – manji su za 229.584 kuna. Obzirom da su u 2019. godini u rad stavljene nove tri MK jedinice, MK-1N, MK-2N i MK5N, koje troše znatno manje ulja za podmazivanje u usporedbi sa starim MK jedinicama, MK-3 i MK-4, a stare jedinice su uključivane samo u slučaju potrebe, te je time u izvještajnom razdoblju potrošeno znatno manje ulja za podmazivanje u odnosu na 2018. godinu,
- **Troškovi ostalih materijala izrade (4006)** – manji su za 230.059 kuna. Troškove konta čine troškovi plina za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/14). U 2018. godini utisnuto je 3.549.908.808 kWh dok je u 2019. godini utisnuto 3.845.023.384 kWh odnosno 295.114.576 kWh više. Cijena plina za pokriće dozvoljenih gubitaka u 2018. godini je iznosila 0,2636 kn/kWh dok je u 2019. iznosila 0,2255 kn/kWh, iz kojeg razloga su troškovi u 2019. godini manji od onih u 2018. godini,
- **Troškovi ostale energije (4017)** – manji su za 57.420 kuna – a odnose se na utrošak vode iz razloga što su se tijekom izvještajnog razdoblja u 2018. godini obavljali građevinski radovi na postojećim kompresorskim stanicama te je i potrošnja vode bila veća,
- **Troškovi zaštitne odjeće i obuće (4054)** – manji su za 23.691 kuna. Zaštitna odjeća i obuća nabavlja se u skladu s važećim *Normativom za osobna zaštitna sredstva u Podzemnom skladištu plina d.o.o.*,
- **Troškovi telefona i interneta (4107)** – u odnosu na prethodno razdoblje troškovi su manji za 54.759 kuna iz razloga što je početkom 2019. godine sklopljen novi dvogodišnji ugovor o pružanju telekomunikacijskih usluga kojim su osigurane značajne financijske uštede za PSP, ali i bolji uvjeti kako za mobilne tako i za fiksne i podatkovne usluge,

-
- **Troškovi tekućeg i investicijskog održavanje (4123)** – manji su za 87.858 kuna iz razloga što je u 2018. godini provedena rekonstrukcija VRV rashladnog sustava na lokaciji PSP Zagreb, dok u izvještajnom razdoblju nije bilo značajnijih troškova investicijskog održavanja,
 - **Troškovi zakupa i najma opreme (4141)** – manji su za 376.554 kune – krajem izvještajnog razdoblja provedena je prije navedena preraspodjela troškova informatičkih usluga (4191) s konta troškova zakupa i najma opreme, a što je najvećim dijelom dovelo do smanjenja troškova, evidentiranih na predmetnom kontu u izvještajnom razdoblju u odnosu na 2018. godinu,
 - **Troškovi usluga projektiranja, konzultantske i geodetske usluge (4194)** – manji su za 249.801 kuna – čine ih manji troškovi usluga projektiranja i izrade dokumentacije za vanjski nadzor u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje u 2018. godini,
 - **Troškovi vatrogasnih i čuvarskih usluga (4195)** – manji su za 83.588 kuna, u postupku optimizacije troškova u 2019. godini na porti postrojenja u Okolima smanjen je jedan djelatnik čuvarske službe u dnevnoj smjeni, što ima za posljedicu smanjenje troškova u odnosu na isto razdoblje prethodne godine,
 - **Troškovi dugoročnih rezerviranja (4290)** – manji su za 18.729.794 kuna u odnosu na prethodnu godinu. Društvo je na datum bilance razmotrilo sva provedena rezerviranja tijekom prethodnih razdoblja te izradilo najbolju procjenu sukladno pravnim mišljenjima odvjetničkog društva, koje zastupa PSP u sudskim sporovima, te donijelo odluku o iznosu rezerviranja po započetim sudskim sporovima, koja terete troškove poslovne 2019. godine u iznosu od 3.193.505 kuna. Odstupanje rezerviranja za započete sudske sporove u 2019. godini u odnosu na prethodnu godinu rezultat je pojedinačne procjene na kraju svakog izvještajnog razdoblja sukladno novim okolnostima i trenutnom stanju spora u razdoblju za koje se izrađuje procjena,
 - **Troškovi amortizacije (4301)** - u izvještajnom razdoblju u odnosu na isto razdoblje 2018. godine manji su za 537.665 kuna, budući da je još uvijek značajan udio stare dugotrajne imovine u ukupnoj dugotrajnoj imovini, što utječe na kontinuirano smanjenje iznosa amortizacije.
-

Ostali navedeni poslovni rashodi pojedinačno nisu znatno odstupali u usporednim razdobljima.

Materijalno značajnija odstupanja troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na rebalans plana za izvještajno razdoblje (ukupni troškovi u izvještajnom razdoblju zbirno su manji za 13.501.098 kuna u odnosu na planirane za navedeno razdoblje) evidentirana su na sljedećim pozicijama:

- **Troškovi materijala za podmazivanje (4002)** - manji su za 61.807 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na planirane za navedeno razdoblje zbog pomaka servisa tri MK jedinica, MK-1N, MK-2N i MK5N u zadnji kvartal 2019. godine. Najveći udio troškova konta čine troškovi ulja za podmazivanje motora MK jedinica,
- **Troškovi ostalih materijala izrade (4006)** – manji su za 871.636 kuna - troškove konta čine troškovi plina za pokriće dozvoljenih pogonskih gubitaka prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/14). Godišnje količine utisnutog plina nije moguće točno planirati. U 2019. godini utisnuto je 3.845.023.384 kWh. Cijena u 2019. godini kod kupnje plina za pokriće dozvoljenih gubitaka je pala u odnosu na cijenu iz 2018. godine s 0,2636 kn/kWh na 0,2255 kn/kWh odnosno 14%. Iz tog razloga je i ukupni iznos u 2019. godini manji od planiranog iznosa troška konta za 2019. godini koji je planiran na osnovu cijene iz 2018. godine,
- **Troškovi materijala za tekuće i investicijsko održavanje (4007)** - manji su za 178.833 kuna – a najvećim dijelom čine ih troškovi kemikalija za rad postrojenja (antifriz, trietilen glikol). Za potrebe održavanja tehnološkog procesa u izvještajnom razdoblju nije bilo potrebno utrošiti više kemikalija od ostvarenog,
- **Troškovi ostale energije (4017)** – manji su za 31.499 kuna – odnose se na troškove potrošnje vode koji su u izvještajnom razdoblju bili manji u odnosu na planirane iz razloga što nije bilo potrebe za većom potrošnjom uslijed rudarskih ili drugih radova,
- **Troškovi rezervnih dijelova (4040)** – veći su za 72.009 kuna - zbog potrebe održavanja tehnološkog procesa i intenziviranja servisnih radova kompresorske

stanice tijekom izvještajnog razdoblja utrošeno je neznatno više rezervnih dijelova od planiranog,

- **Troškovi tekućeg održavanja (4120)** –veći su za 1.037.213 kuna od planiranih iz razloga isteka Ugovora na 31. prosinca 2019. godine za održavanje servisnih radova kompresorske stanice zbog čega su radovi intenzivirani u posljednjem kvartalu, a što je rezultiralo povećanjem troškova u izvještajnom razdoblju u odnosu na planirane,
 - **Troškovi investicijskog održavanja (4121)** – manji su za 304.700 kuna od planiranog iz razloga što nije obavljena automatizacija tri bušotine na PF-2. Isporuka opreme stigla je krajem godine kada je postrojenje već radilo u ciklusu povlačenja te se zbog tehnoloških uvjeta nije moglo započeti s ugradnjom opreme. Ugradnja opreme i puštanje u rad predviđeno je nakon 32. ciklusa povlačenja tijekom proljeća 2020. godine,
 - **Troškovi tekućeg i investicijskog održavanja (4123)** - u izvještajnom razdoblju nisu ostvareni planirani troškovi rekonstrukcije poslovnog prostora na lokaciji Zagreb te su ostvareni troškovi u odnosu na planirane manji za 385.237 kune,
 - **Troškovi zakupa i najamnina (4141) i troškovi informatičkih usluga (4191)** – zbirno su veći za 82.609 kuna – razlika je posljedica većih izdataka za usluge pripreme podataka za migraciju iz starog u novi poslovno informacijski sustav. Na te troškove nismo mogli pretjerano utjecati ni po pitanju iznosa ni po pitanju dinamike njihove pripreme. Raspoloživost unutarnjih i vanjskih resursa tijekom realizacije projekta kao i zahtjev PSP-a da imamo pristup starom sustavu do zaključenja financijske godine, s ciljem kontrole i usporedbe podataka u oba sustava, također su utjecali na rokove implementacije projekta,
 - **Troškovi ostalih usluga (4186)** – manji su za 167.555 kuna u izvještajnom razdoblju u odnosu na planirane zbog značajno manje količine zbrinutog otpada. Po završetku ciklusa povlačenja, a temeljem laboratorijskih analiza, utvrđena je stvarna količina otpada koji je trebalo zbrinuti,
 - **Troškovi odvjetničkih usluga (4190)** – realizirani troškovi manji su za 201.500 kuna od planiranih, a odnose se na pravne usluge i usluge zastupanja u sudskim sporovima (troškovi zastupanja u sudskim sporovima naplaćuju se po održanom
-

ročištu ili odrađenoj pravnoj radnji vezano za sudski spor). S obzirom da se značajniji iznos planiranog troška odvjetničkih usluga odnosi na troškove zastupanja u sudskim sporovima, neminovna su odstupanja u odnosu na planiranu vrijednost s obzirom na činjenicu da nije moguće predvidjeti broj i raspored ročišta tijekom parničnog postupka,

- **Troškovi usluga projektiranja, konzultantske i geodetske usluge (4194)** – manji su za 134.863 kuna od planiranih za izvještajno razdoblje. Troškove konta čine troškovi usluga projektiranja te izrade potrebne dokumentacije za EX nadzor te troškove tehničkih pregleda od strane EX agencije. Zbog reorganizacije EX agencije tijekom 2019. godine i prelaska tehničkih nadzora u nadležnost MUP-a dio planiranih pregleda nije obavljen,
 - **Troškovi vatrogasnih i čuvarskih usluga (4195)** – manji su za 70.761 kuna od planiranih, a odnose se na troškove tjelesne zaštite i vatrogasnih usluga koji se koriste kod osiguranja radova unutar postrojenja. Tijekom 2019. godine bilo je manje potreba za takvom vrstom osiguranja,
 - **Troškovi intelektualnih usluga (4198)** – manji su za 468.513 kuna – zbog pomaka realizacije u izradi *Studije mogućnosti novih razvojnih projekata sustava skladišta plina*, u kontekstu dostupnih/potencijalnih iscrpljenih ili djelomično iscrpljenih plinskih/naftnih ležišta u RH, za koje trenutno nije dodijeljena rudarska koncesija, uslijed nemogućnosti dobivanja potrebnih podataka o ležištima od Ministarstva zaštite okoliša i energetike odnosno Agencije za ugljikovodike realizirani troškovi su manji od planiranih,
 - **Troškovi dugoročnih rezerviranja (4290)** – manji su za 7.762.747 kuna u odnosu na planirane za isto razdoblje. Već je ranije navedeno da je Društvo na datum bilance razmotrilo sva provedena rezerviranja tijekom prethodnih razdoblja te izradilo najbolju procjenu sukladno pravnim mišljenjima odvjetničkog društva, koje zastupa PSP u sudskim sporovima, te donijelo odluku o iznosu rezerviranja po započetim sudskim sporovima, koja terete troškove poslovne 2019. godine u iznosu od 3.193.505 kuna. Prilikom izrade rebalansa plana poslovanja i pri procjeni stanja sudskih sporova na datum bilance na kraju poslovne godine Društvo nije raspolagalo svim informacijama stoga je došlo do odstupanja u odnosu na planirane vrijednosti rezerviranja s naslova započetih sudskih sporova,
-

- **Troškovi amortizacije (4301)** – manji su za 2.118.202 kuna - prilikom planiranja troškova amortizacije ukalkulirano je i stavljanje u upotrebu projekta Dogradnja kompresorske stanice i početak obračuna amortizacije od mjeseca listopada. S obzirom da je došlo do promjene u terminu stavljanja istoga u upotrebu te je projekt aktiviran u mjesecu prosincu što ima za posljedicu manje troškove amortizacije u odnosu na planirane,
- **Troškovi stručnog obrazovanja i literatura (4490)** – manji za 374.764 kuna – do kraja izvještajnog razdoblja nisu ostvarena planirana prisustvovanja stručnim skupovima kao niti stručnim edukacijama u cijelosti,
- **Troškovi vrijednosnog usklađenja (4500)** – iznose 2.374.759 kuna i evidentiraju se na poziciji vrijednosnog usklađenja zaliha. Već je ranije navedeno da postupke procjene i ispravka vrijednosti zaliha provode stručne službe najmanje jednom godišnje temeljem analize upotrebljivosti zaliha pojedinačno po artiklu ili po grupama artikala stoga nije moguće iste precizno planirati kao ni uspoređivati s ispravicima vrijednosti zaliha u prijašnjim razdobljima budući da dinamika kretanja zaliha nije linearna kategorija već ovisi o nizu pojedinačnih čimbenika tijekom izvještajnog razdoblja,
- Realizirani **troškovi osoblja** su u odnosu na planirane manji za 1.080.829 kuna budući da je prilikom planiranja ovih troškova bilo uključeno potencijalno izjednačavanje cijene sata rada s cijenom sata rada u Plinacro d.o.o. što tijekom 2019. godine nije realizirano.

Ostali navedeni poslovni rashodi pojedinačno nisu znatno odstupali u izvještajnom razdoblju u odnosu na rebalans plana za izvještajno razdoblje.

Financijski rashodi manji su za 750.801 kuna u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i to prvenstveno zbog **kamata po dugoročnom kreditu (7210)** koje su manje za 1.225.109 kuna s obzirom da se tijekom razdoblja otplate kredita apsolutni iznos troškova kamata smanjuje sa smanjenjem ostatka neotplaćene glavnice.

U izvještajnom razdoblju sklopljeni su ugovori o novim kreditnim aranžmanima u segmentu dugoročnih kredita stoga su evidentirani i troškovi naknade banke za obradu zahtjeva dok istih nije bilo u prethodnoj godini te su na poziciji **Ostali financijski rashodi - nak.za obradu zahtj.i jamstva (7219)** troškovi veći za 215.645 kuna.

Negativne tečajne razlike (7220) u izvještajnom razdoblju veće su za 258.662 kuna u odnosu na prethodnu godinu zbog fluktuacije tečaja i to u najvećoj mjeri tečaja eura u odnosu na tečaj kune.

Financijski rashodi u odnosu na planirane manji su za 2.076.330 kuna, a u najznačajnijem dijelu odnose se na naknade za obradu kredita na poziciji **Ostalih financijskih rashoda - nak.za obradu zahtj. i jamstva (7219)** koji su od planiranih manji za 2.209.355 kuna. Naime, ugovaranje dugoročnog kredita, po nižoj kamatnoj stopi, u svrhu refinanciranja postojećeg dugoročnog kredita nije provedeno tijekom 2019. godine, kako je bilo planirano. Isto nije bilo moguće provesti, jer je Plinacro d.o.o., kao jamac po predmetnom kreditu, dobio suglasnost Vlade na izdavanje jamstva tek u veljači 2020. godine. Stoga je došlo do odstupanja realizacije predmetnih troškova u odnosu na planirani iznos.

Negativne tečajne razlike (7220) – tečajne razlike planiraju se u okviru očekivanog trenda kretanja tečaja, no s obzirom na fluktuaciju tečaja iste su veće za 237.573 kuna u odnosu na planirane.

TROŠKOVI ZAPOSLENIKA

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima te Kolektivnom ugovoru (iz lipnja 2017. godine), Dodatka 1 Kolektivnom ugovoru (iz prosinca 2018. godine) kao i Pravilniku o radu (iz siječnja 2019. godine).

Iznos od 15.302.181 kuna iskazanih troškova plaća, čini trošak bruto plaća (13.197.508 kuna), uvećan za doprinose na bruto plaće (2.104.673 kuna). Ostale naknade prema Kolektivnom ugovoru iznose 1.119.458 kuna, a čine ih naknade troškova prijevoza na rad, otpremnine, jubilarne i prigodne nagrade i sl.

Udio troškova plaća u poslovnim rashodima u 2019. godini iznosio je 13,60%, a udio u ukupnim rashodima 12,95%.

Tijekom 2019. godine prosječan broj zaposlenika bio je 73, za koje su troškovi zaposlenih iznosili 15.302.181 kunu, što je 11,21% više u odnosu na 2018. godinu kada su troškovi zaposlenih iznosili 13.759.997 kuna dok je prosječan broj zaposlenika bio 70.

Tablica 14. Troškovi zaposlenika

Struktura troškova zaposlenih	Ostvarenje 2017.	Ostvarenje 2018.	Ostvarenje 2019.	Rebalans Plana 2019.	Indeks 4/3	Indeks 4/2	Indeks 4/5
1	2	3	4	5	6	7	8
TROŠKOVI PLAĆA	<i>u 000 kn</i>	<i>u 000 kn</i>	<i>u 000 kn</i>	<i>u 000 kn</i>			
Neto plaće i nadnice	7.851	8.073	8.910	9.588	110,37	113,48	92,93
Neto plaće	7.509	7.729	8.696	9.060	112,51	115,81	95,98
Neto naknade	90	104	153	165	146,99	168,97	92,49
Neto ostala oporeziva primanja	81	68	7	53	10,29	8,63	13,21
Premije osig radnika koje plaća poslodavac	171	172	55	310	31,66	31,83	17,59
Porezi i doprinosi iz plaća	3.645	3.726	4.288	4.478	115,09	117,65	95,75
Porezi iz plaća	1.211	1.248	1.476	1.560	118,32	121,89	94,62
Prizez iz plaća	124	122	152	153	124,69	122,93	99,39
Doprinosi iz plaća	2.310	2.356	2.660	2.765	112,89	115,14	96,19
Bruto plaće	11.496	11.798	13.198	14.066	111,86	114,80	93,83
Doprinosi na bruto plaće	1.950	1.962	2.105	2.317	107,29	107,94	90,84
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	13.446	13.760	15.302	16.383	111,21	113,81	93,40
OSTALE NAKNADE PO KU	<i>u 000 kn</i>	<i>u 000 kn</i>	<i>u 000 kn</i>	<i>u 000 kn</i>			
Naknade troškova zaposlenima	256	264	324	401	122,34	126,32	80,68
Troškovi službenih putovanja	51	29	69	95	238,45	135,66	72,76
Naknada troškova prijevoza na rad	205	235	254	306	108,04	124,00	83,14
Isplate zaposlenima po KU	270	498	796	802	159,77	295,20	99,24
Jubilarnе nagrade	24	66	49	38	75,17	203,10	129,70
Otpremnine	8	118	111	121	0,00	0,00	91,40
Prigodne nagrade	201	254	562	525	220,89	279,09	107,04
Dar djeci	18	21	20	21	0,00	0,00	94,29
Ostale isplate po KU	18	39	54	97	139,21	301,63	55,96
UKUPNO OSTALE NAKNADE PO KU	526	763	1.119	1.203	146,79	212,93	93,05
TROŠKOVI OSOBLJA	13.972	14.523	16.422	17.586	113,08	117,54	93,38
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.2018.: 73							
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.2019.: 75							
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH U RAZDOBLJU 01.01.- 31.12.2018.: 70							
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH U RAZDOBLJU 01.01.- 31.12.2019.: 73							

5.2. BILANCA

Ukupna imovina na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 893.648.242 kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine na dan 31. prosinca 2019. godine iznosi 762.942.159 kuna ili 85,37% u odnosu prema vrijednosti ukupne aktive, a kratkotrajne imovine 130.490.598 kuna ili 14,60% dok plaćeni troškovi budućeg razdoblja iznose 215.485 kuna ili 0,03%.

U strukturi kratkotrajne imovine 34.818.342 kune ili 26,68% odnosi se na potraživanja (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja od države i zaposlenih), 41.772.247 kuna ili 32,01% na novčana sredstva (novac na žiro-računima i u blagajni te oročena novčana sredstva), 32.029.475 kuna ili 24,55% na financijsku imovinu (sredstva u obvezničkim fondovima), 21.870.534 kune ili 16,76% na zalihe (zalihe materijala i rezervnih dijelova za održavanje pogona, sitnog inventara te plina za internu pogonsku potrošnju).

Od travnja 2014. godine mogući su kupnja i skladištenje plina na zalihama za internu pogonsku potrošnju (zbog stupanja na snagu tržišnih uvjeta poslovanja) te sukcesivno priznavanje, odnosno obračunavanje troškova plina kao pogonskog energenta u skladu s potrošenim količinama. Zalihe rezervnih dijelova i materijala za održavanje pogona (kompresorskih jedinica i bušotina) prijeko su potrebne radi sigurnosti rada podzemnog skladišta plina, a s obzirom na specifičnu djelatnost te nužnost njihove izrade i nabave po narudžbi, odnosno moguću nedostupnost, tijekom izvještajne godine kupljene su značajnije količine plina na zalihe za internu potrošnju.

U strukturi pasive 557.633.543 kuna ili 62,4% odnosi se na temeljni kapital i dobit razdoblja, 47.454.342 kuna ili 5,31% na rezerviranja po započetim sudskim sporovima i rezerviranja za otpremnine, 228.250.742 kuna ili 25,54% na obveze po glavnica dugoročnih kredita, 59.655.002 kuna ili 6,68% na kratkoročne obveze te 654.613 kuna ili 0,07% na rezerviranje za neiskorištene godišnje odmori i odgođeno plaćanje troškova.

Ukupne kratkoročne obveze od 59.655.002 kuna odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 6.128.887 kuna ili 10,27%, povezanim poduzećima 102.169 kuna ili 0,17%, bankama 48.227.619 kuna ili 80,84% i na ostale kratkoročne obveze –

prema zaposlenicima, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu 5.196.327 kuna ili 8,71%.

Društvo sve obveze podmiruje u skladu s ugovorenim rokovima dospijea, a poreze i doprinose u skladu sa zakonskim rokovima.

Tablica 15. Izvještaj o financijskom položaju/Bilanca

	Stanje na dan 31.12.2017.	Stanje na dan 31.12.2018.	Stanje na dan 31.12.2019.	Razlika (4-3)	Razlika (4-2)	Indeks 4/3	Indeks 4/2
1	2	3	4	5	6	7	8
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn		
AKTIVA							
A. DUGOTRAJNA IMOVINA	659.795	666.715	762.942	96.227	103.147	114,43	115,63
I. Nematerijalna imovina	16.361	11.922	8.349	-3.573	-8.012	70,03	51,03
II. Materijalna imovina	643.434	654.793	754.594	99.801	111.160	115,24	117,28
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA	122.379	124.250	130.491	6.241	8.112	105,02	106,63
I. Zalihe	12.893	14.329	21.871	7.542	8.978	152,63	169,63
II. Potraživanja	28.146	20.479	34.818	14.339	6.672	170,02	123,70
III. Kratkotrajna financijska imovina	30.730	30.644	32.029	1.385	1.299	104,52	104,23
IV. Novac u banci i blagajni	50.610	58.798	41.772	-17.026	-8.838	71,04	82,54
C. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I OBRAČUNATI PRIH.	550	321	215	-106	-335	66,98	39,09
UKUPNO AKTIVA (A+B+C)	782.724	791.286	893.648	102.362	110.924	112,94	114,17
D. IZVANBILANČNI ZAPISI	688.962	581.465	733.562	152.097	44.600	126,16	106,47
PASIVA							
A. KAPITAL I REZERVE	541.472	549.322	557.634	8.312	16.162	101,51	102,98
I. Temeljni (upisani) kapital	535.020	535.020	535.020	0	0	100,00	100,00
II. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	6.452	9.592	3.140	9.592	148,67	0,00
III. Dobit ili gubitak poslovne godine	6.452	7.851	13.022	5.171	6.570	165,86	201,83
B. REZERVIRANJA	22.324	44.257	47.454	3.197	25.130	107,22	212,57
C. DUGOROČNE OBVEZE	173.179	162.544	228.251	65.707	55.072	140,42	131,80
I. Obveze prema bankama i drugim financ. institucijama	173.179	162.544	228.251	65.707	55.072	140,42	131,80
D. KRATKOROČNE OBVEZE	43.820	34.428	59.655	25.227	15.835	173,27	136,14
I. Obveze prema dobavljačima	16.422	7.843	6.129	-1.714	-10.293	78,15	37,32
II. Obveze za poreze, doprinose, prema bankama i sl.	27.399	26.586	53.526	26.940	26.127	201,33	195,36
E. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠK. I PRIHOD BUD. RAZD.	1.928	736	655	-81	-1.273	88,99	33,97
UKUPNO PASIVA (A+B+C+D+E)	782.724	791.286	893.648	102.362	110.924	112,94	114,17
F IZVANBILANČNI ZAPISI	688.962	581.465	733.562	152.097	44.600	126,16	106,47

5.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Tablica 16. Izvještaj o novčanim tokovima

(u 000 kn)

Naziv pozicije	Ostvareno I. - XII. 2018.	Ostvareno I. - XII. 2019.
1	2	3
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti		
1. Novčani primici od kupaca	167.384	164.198
2. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	0	9
3. Novčani primici s osnove povrata poreza	13.927	9.876
4. Novčani izdaci dobavljačima	-56.818	-65.542
5. Novčani izdaci za zaposlene	-14.550	-16.222
6. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	-1.990	-1.782
7. Ostali novčani primici i izdaci	-19.532	-11.183
I. Novac iz poslovanja	88.421	79.356
8. Novčani izdaci za kamate		-1
9. Plaćeni porez na dobit	-5.577	-210
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	82.844	79.145
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata		
3. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		
II. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	-61.446	-174.899
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata		
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		
III. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-61.446	-174.899
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-61.446	-174.899
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti		
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala		
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata		
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	16.332	115.000
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	326	96
IV. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	16.659	115.096
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	-23.799	-26.744
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi		-4.710
3. Novčani izdaci za financijski najam		
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala		
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-6.069	-4.914
V. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-29.868	-36.368
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	-13.209	78.728
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA	8.188	-17.025
E) NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	50.610	58.798
F) NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	58.798	41.773

5.4. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

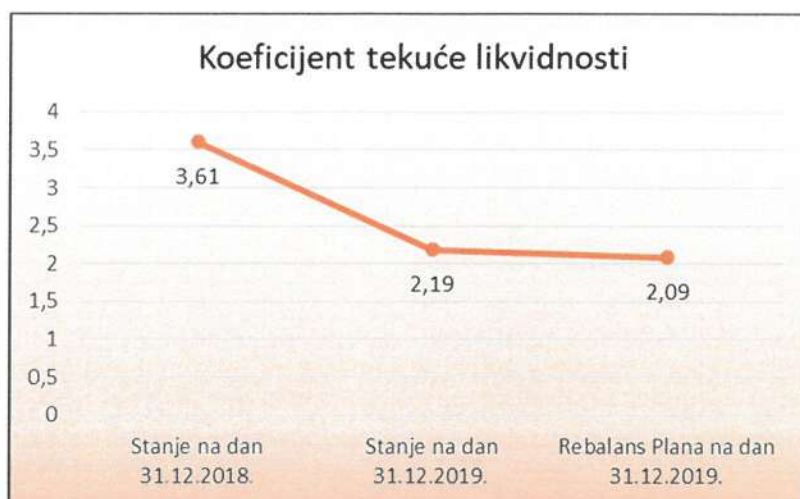
Svrha financijskih pokazatelja jest dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Formiraju se i računaju radi sinteze i jednostavnijeg pregleda informacija o poslovanju.

Tablica 17. Financijski pokazatelji poslovanja

OPIS	Stanje na dan 31.12.2018.	Stanje na dan 31.12.2019.	Rebalans Plana na dan 31.12.2019.
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI			
Koeficijent tekuće likvidnosti	3,61	2,19	2,09
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI			
Koeficijent zaduženosti	0,25	0,32	0,32
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI			
Neto profitna marža	5,67%	9,68%	1,31%
ROA (stopa povrata imovine)	0,99%	1,46%	0,20%
ROE (stopa povrata kapitala)	1,43%	2,34%	0,32%
EBITDA	57.112	64.117	55.042
EBIT marža	9,55%	15,41%	6,98%
EBITDA marža	41,21%	47,65%	41,14%
POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,07	1,14	1,00
POKAZATELJI FINANCIRANJA			
Stupanj samofinanciranja	0,75	0,68	0,67

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI - mjere sposobnost poduzeća da podmiri dospjele kratkoročne obveze.

Koeficijent tekuće likvidnosti je pokazatelj likvidnosti najvišeg stupnja jer u odnos stavlja pokriće i potrebe za kapitalom u roku od jedne godine. Granična vrijednost predmetnog koeficijenta je 1,5 odnosno ako je koeficijent tekuće likvidnosti < 1,5 poduzeće može imati potencijalnih problema s podmirenjem dospjelih kratkoročnih obveza.

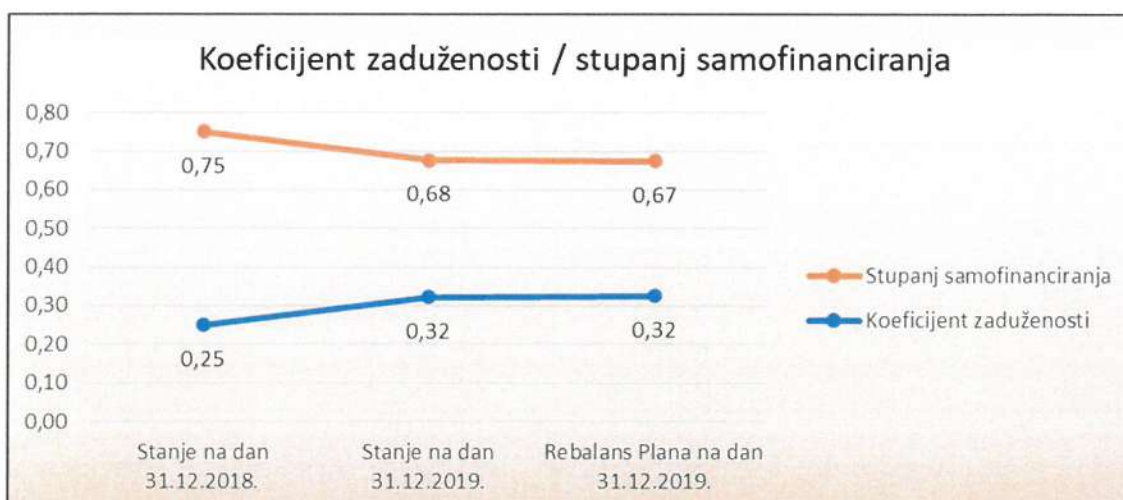


Slika 8. Koeficijent tekuće likvidnosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI - koriste se za procjenu financijskog rizika poduzeća. Pokazatelji zaduženosti upućuju na udio obveza u ukupnoj imovini odnosno mjere koliko se društvo financira iz tuđih izvora sredstava, a koliko iz vlastitog kapitala. Što je veći odnos duga i imovine, to je veći financijski rizik, a što je taj odnos manji i financijski je rizik manji.

POKAZATELJI FINANCIRANJA - pokazatelj samofinanciranja pokazuje koliki je udio vlastitih izvora sredstava u ukupnim izvorima te prikazuje zaduženost društva s obrnutog motrišta u odnosu na stupanj zaduženosti.

Koeficijent zaduženosti ne bi trebao biti veći od 50% odnosno **stupanj samofinanciranja** ne bi trebao biti manji od 50% kako se društvo ne bi smatralo prezaduženo.



Slika 9. Koeficijent zaduženosti / stupanj samofinanciranja

POKAZATELJI PROFITABILNOSTI - mjeri se sposobnost poduzeća da ostvaruje dobit u odnosu na ostvarene prihode, imovinu ili kapital. No, potrebno je napomenuti kako PSP prema odredbama Zakona o energiji (NN120/12, 14/14 i 95/15, 102/15, 68/18.) obavlja energetska djelatnost kao javnu uslugu po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa.

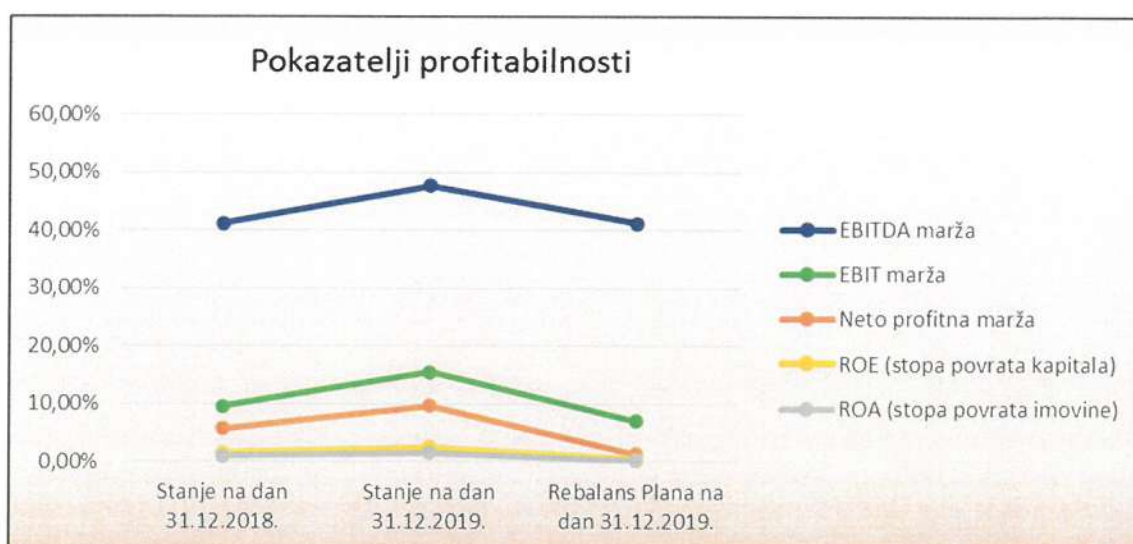
Neto marža profita dovodi u omjer neto dobit i ukupne prihode te daje podatak koliko je prihoda poduzeću ostalo nakon podmirenja svih troškova i poreza na dobit. Preostali prihod predstavlja dobit poduzeća i poželjno je da bude što veći.

Stopa povrata imovine pokazuje koliko poduzeće ostvaruje dobit na jednu uloženu kunu imovine. Poželjno je da taj pokazatelj bude što veći. Pokazuje koliki je povrat novčanih jedinica na jednu uloženu novčanu jedinicu u imovinu.

Stopa povrata vlastitog kapitala pokazuje koliko novčanih jedinica dobiti poduzeće ostvaruje na jednu jedinicu vlastitog kapitala. Poželjno je da taj pokazatelj bude što veći. Pokazuje koliki je povrat novčanih jedinica na jednu uloženu novčanu jedinicu vlastitog kapitala.

EBIT marža predstavlja omjer EBIT i poslovnih prihoda. Veća je vrijednost EBIT marže povoljnija jer tada ostaje veći dio prihoda nakon pokrivanja poslovnih rashoda.

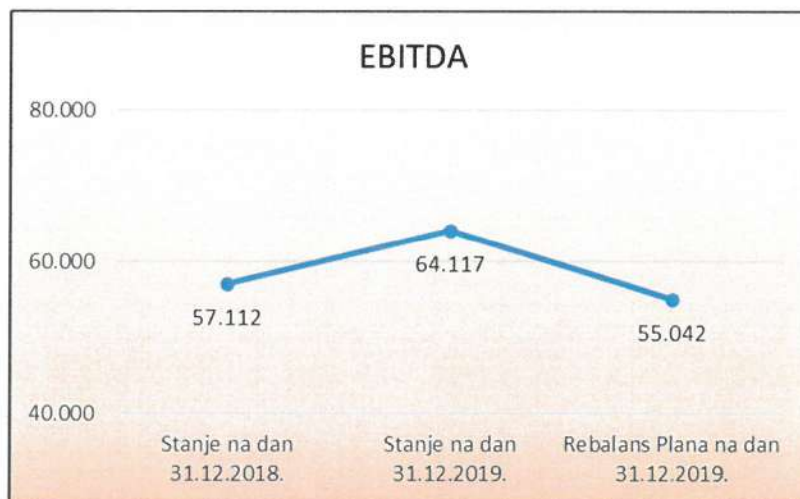
EBITDA marža predstavlja omjer EBITDA i ukupnih prihoda. Pokazuje koliko troškovi poslovanja smanjuju profit društva. Veća vrijednost EBITDA marže je povoljnija i ukazuje na uspješnost poslovanja.



Slika 10. Pokazatelji profitabilnosti

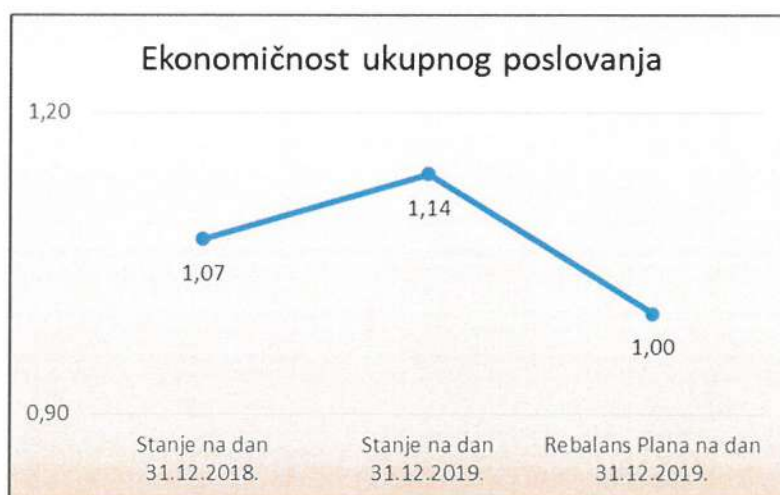
EBITDA se definira kao zbroj operativne dobiti (dobit prije kamata i poreza) i amortizacije.

Naime, amortizacija je isključivo računovodstvena evidencija i nema nikakvog učinka na novčane tokove poduzeća. Prikazuje poslovnu uspješnost poduzeća bez utjecaja kamata i poreza na dobit. Poželjno je da je EBITDA što veća.



Slika 11. EBITDA

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI - mjere odnos prihoda i rashoda odnosno pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Poželjno je da je koeficijent ekonomičnosti što veći.



Slika 12. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

PSP kontinuirano upravlja rizicima putem internih izvještaja, i to prateći izloženost riziku likvidnosti, tržišnom riziku, kamatnom, kreditnom i valutnom riziku, riziku sudskih sporova, zaposlenika, zaštite na radu i IT rizicima.

Rizik likvidnosti – Planiranjem poznatih i potencijalnih novčanih priljeva i odljeva s obzirom na tijek poslovanja PSP kontinuirano provodi mjere redovitog upravljanja rizikom likvidnosti. Dospjela potraživanja naplaćuju se u ugovorenom roku pa nema teškoća pri podmirenju dospjelih obveza, odnosno sve obveze prema dobavljačima i zaposlenicima, kao i obveze za poreze, doprinose i sl. Društvo podmiruje sukladno ugovorenim, i/ili propisanim rokovima.

Tržišni rizik – Prvenstveno se odnosi na rizik od potražnje za uslugom skladištenja. S obzirom na to da je Društvo prodalo sve raspoložive komercijalne SBU-ove tržišni je rizik time uklonjen.

Na poslovanje Društva utječe i rizik od povećanja cijena sirovina i materijala koje se upotrebljavaju pri redovitom poslovanju. Jedna od važnih stavki materijalnih troškova jesu troškovi energenata za obavljanje osnovne djelatnosti Društva, a to su prirodni plin za internu potrošnju, čija cijena direktno utječe na operativni trošak poslovanja. Provođenjem otvorenih postupaka nabave te sklapanjem ugovora o nabavi istih s najpovoljnijim ponuđačem minimiziran je ovaj tržišni rizik. A ugradnjom elektromotornog kompresora, pored plinskih kompresora, diversificirani su izvori energenata za najveće potrošače te su time ostvarene pretpostavke za kvalitetnije upravljanje troškovima energenata.

Kamatni rizik – Odnosi se na rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata zbog promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu prema kamatnim stopama primjenjivim na financijske instrumente. Rizik od kamatnih stopa pri tijeku novca jest rizik od promjenjivih troškova kamata na financijske instrumente tijekom razdoblja. Društvo ima znatan iznos dugoročnih kredita, ali kamatni je rizik minimaliziran, jer je kredit za program infrastrukture ugovoren uz kamatnu stopu koja nije vezana za kretanje referentne kamatne stope na tržištu, a krediti za kupnju plina u svrhu poboljšanja performansi skladišta ugovoreni su uz fiksnu kamatnu stopu.

Kreditni rizik – Financijska imovina koja potencijalno može dovesti Društvo u kreditni rizik sastoji se uglavnom od novca, novčanih ekvivalenata i potraživanja od kupaca. Društvo nema drugih značajnijih koncentracija kreditnog rizika.

Društvo je sve viškove novčanih sredstava plasiralo jedino u obliku oročenih novčanih sredstava u renomiranim bankama te imovina nije bila izložena utjecaju kreditnog rizika. S obzirom na tendenciju pada kamatnih stopa na oročene depozite, Društvo je donijelo odluku o ulaganju manjeg dijela slobodnih novčanih sredstava u obvezničke fondove, koji po svojim karakteristikama nisu rizični za ulaganje, jer novčana sredstva iz svojeg portfelja ulažu samo u državne vrijednosne papire. Iako su analize tržišta kapitala upozorile na mogućnost ostvarivanja većeg prinosa ulaganjem u dioničke fondove, isto nije realizirano zbog rizika od velike volatilnosti vrijednosti dionica. Naime, Društvo provodi jasno zadanu strategiju sigurnosti i pri pružanju svojih usluga i u raspolaganju slobodnim novčanim sredstvima.

Valutni rizik – Izloženost Društva valutnom riziku proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima te činjenici da cjelokupni prihod ostvaruje samo u nacionalnoj valuti.

Valutni se rizik očituje kod dugoročnog kredita iz programa infrastruktura koji je ugovoren uz valutnu klauzulu. Prije sklapanja tog ugovora provedena je analiza tržišta pri kojoj su razmatrane i mogućnosti zaduživanja u nacionalnoj valuti, čime bi se izbjegao valutni rizik. Međutim, to nije bilo moguće, jer nije primljena niti jedna ponuda za zaduživanje u nacionalnoj valuti.

Sudski sporovi – Društvo ima dva materijalno značajna pokrenuta sudska spora u kojima je tužena strana. Dana 6. prosinca 2014. godine INA-Industrija nafte d.d. je podnijela tužbu protiv Društva, a radi „nadoknade svrsishodno uložениh sredstava“ u istraživanje EP Grubišno Polje. Naknada koju tužitelj zahtjeva utvrđena je u iznosu od 25.000.000 kuna uvećano za zatezne kamate od dana podnošenja tužbe i parničnog troška uvećanog za zatezne kamate. Dana 28. ožujka 2019. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je presudu kojim se odbija tužbeni zahtjev INA-Industrija nafte d.d. Na predmetnu presudu INA-Industrija nafte d.d. izjavila je žalbu, a o kojoj će žalbi odlučiti Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

Dana 3. ožujka 2017. godine tvrtka INA-Industrija nafte d.d. kao pravni sljednik tvrtke Prirodni Plin d.o.o. je podnijela tužbu protiv Društva radi naknade štete u vezi provođenja

postupka raspodjele skladišnih kapaciteta podzemnog skladišta plina Okoli za plinsko razdoblje od 2014. do 2017. godine te navodne štete koja je nastala provođenjem postupka prodaje nepovučenog plina, u skladu sa *Pravilima korištenja sustava skladišta plina* (NN 12/2013) te *Pravilima i uvjetima otvorenog postupka prodaje nepovučenog plina*, u vlasništvu tvrtke Prirodni plin d.o.o. iz podzemnog skladišta plina Okoli u travnju 2014. godine. Naknada koju tužitelj zahtjeva iznosi 194.350.469 kuna uvećano za zatezne kamate od dana podnošenja tužbe i parničnog troška uvećanog za zatezne kamate. U predmetnom postupku tijekom 2019. godine dana 12. ožujka održano je pripremno ročište koje je odgođeno, te je sljedeće održano 13. lipnja 2019. godine nakon čega nije bilo daljnjih radnji u postupku.

Prema mišljenju odvjetnika, u ovom trenutku, u sporu koji se vodi kod Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj: P-546/17 postoji neznatna prednost tužitelja glede uspjeha u sporu, no PSP će tijekom postupka kroz materijalne i personalne dokaze nastojati prezentirati kako je postupalo isključivo na temelju važećih zakona i podzakonskih akata, a u sporu koji se vodi kod Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj: P-3005/14, unatoč činjenici što je prvostupanjska presuda donesena u korist PSP-a, tužitelj je na istu izjavio žalbu te ukoliko drugostupanjski sud ocijeni osnovanom žalbu tužitelja izjavljenu na prvostupanjsku presudu, postoji neznatna prednost tužitelja glede uspjeha u ponovljenom postupku spora.

Sukladno pravnom mišljenju i u skladu sa načelom opreznosti Društvo je na dan 31. prosinca 2019. godine, provelo rezerviranje za započete sudske sporove u iznosu od 47.063.599 kuna (po Tužbenom zahtjevu INA-Industrija nafte d.d. broj P-546/2017 u visini od 21% vrijednosti spora, a za Tužbeni zahtjev INA-Industrija nafte d.d. broj P-3005/14 u visini od 25% vrijednosti spora) odnosno rezerviranje za troškove započelih sudskih sporova u iznosu od 3.193.505 kuna tereti troškove 2019. godine (31. prosinca 2018. godine iznos rezerviranja za započete sudske sporove iznosio je 43.870.094 kuna).

Procesni rizik – Nedostatak adekvatnog održavanja opreme i postrojenja može dovesti do problema u radu tehnološkog procesa na pogonu PSP Okoli. U cilju eliminiranja ovoga rizika provodi se tekuće i investicijsko održavanje te servisne aktivnosti na opremi u skladu sa hodogramom istih. Internim aktima propisano je postupanje sa ciljem promptne nabave materijala i ugovaranja radova/usluga održavanja u svrhu sigurnog i učinkovitog funkcioniranja tehnološkog procesa.

Problematiku gubitka plina iz radnog volumena uslijed migracije plina potvrdio je završetak 30. ciklusa povlačenja. Slijedom toga, a kako bi moglo ispuniti ugovorne obaveze prema korisnicima, društvo PSP krenulo je u nadoknadu količina kupovinom prirodnog plina u iznosima sukladno financijskim mogućnostima društva. U razdoblju od 2014. godine do prosinca 2019. godine kupljena je i nadoknađena određena količina plina i evidentirana na pozicijama dugotrajne imovine te dozvoljenih pogonskih gubitaka. Društvo će i u narednim razdobljima pokušati osigurati dostatna sredstva za istu namjenu.

Rizik zaposlenika – U nedostatku zaposlenika koji raspolažu znanjima potrebnim za obavljanje poslovnih aktivnosti pri zamjeni odsutnog zaposlenika postoji rizik nemogućnosti izvršavanja poslovnih zadataka. Stoga se potiče kontinuirana komunikacija između zaposlenika te timski rad sa svrhom upoznavanja sa poslovnim procesima kolega/ica kako bi veći broj zaposlenika poznao poslovne aktivnosti u širem djelokrugu, a ne samo onih obuhvaćenih opisom poslova svog radnog mjesta.

Rizik zaštite na radu - Upravljanje rizikom zaštite na radu na radnom mjestu je jedan od ključnih alata za poboljšanje profesionalnih sigurnosnih i zdravstvenih uvjeta rada.

Primjenom norme HRN EN ISO 45001:2018 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti) u PSP-u uspostavljen je preventivni pristup upravljanja rizikom što obuhvaća prepoznavanje rizika i umanjivanje rizika. U internim aktima definirani su ciljevi, planovi mjera i programa u području zaštite zdravlja i sigurnosti kao i upravljanje rizicima po zdravlje i sigurnost u Društvu.

Rizik IT sigurnosti – Pohranjivanje podataka na samo jednom mjestu može dovesti do opasnosti od njihova djelomičnog ili potpunoga gubitka. Stoga je ugovorena usluga vanjske sigurnosne pohrane podataka. S obzirom na stalnu obvezu odaziva na zahtjeve korisnika usluga skladišnih kapaciteta i promptno izvršavanje dobivenih zahtjeva putem softvera, postoji rizik nefunkcionalnosti istoga uzrokovane nestankom električne energije iz javne mreže. Kako bi se uklonio navedeni rizik ugrađen je agregat koji predstavlja alternativni izvor napajanja softvera za evidentiranje zahtjeva i nominacija korisnika skladišnih kapaciteta.

7. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Sukladno odobrenom Planu novozaposlenih iz Plana poslovanja za 2019. godinu, tijekom godine provedeni su natječaji za zapošljavanje uslijed čega je došlo do povećanja ukupnog broja zaposlenih za 2 djelatnika* u odnosu na 2018. godinu. Ukupni broj zaposlenih na kraju 2019. godine iznosi 75 djelatnika.

PSP je u 2019. godini napustilo 3 djelatnika – 1 odlazak u mirovinu i 2 sporazumna raskida radnog odnosa od strane djelatnika.

Ukupno je tijekom 2019. godine zaposleno 6 novih djelatnika – 1 djelatnik s visokom stručnom spremom (pripravnik), 1 djelatnik stručni prvostupnik (baccalareus), te 4 djelatnika sa srednjom stručnom spremom.

PSP je uspješno po treći put koristio mjeru poticanja zapošljavanja - Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Tijekom 2019. godine 6 polaznika uspješno je završilo stručno osposobljavanje u trajanju od godine dana, te su 2 polaznika primljeni u radni odnos, sukladno Planu zapošljavanja za 2019. godinu.

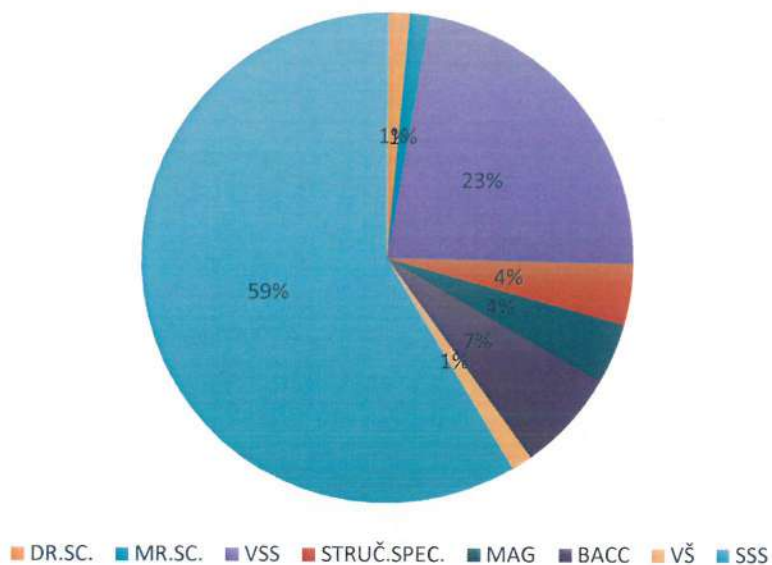
Osnovni brožčani podaci o djelatnicima u 2019. godini:

U odnosu na 2018. godinu Društvo na 31. prosinac 2019. godine ima 2 djelatnika više, te je ukupno zaposleno 75 djelatnika sa sljedećom stručnom spremom:

DR.SC – 1 djelatnik, MR.SC – 1djelatnik, VSS – 17 djelatnika, STRUČ.SPEC. – 3 djelatnika, MAG – 3 djelatnika, BACC – 5 djelatnika, VŠ – 1 djelatnik, SSS – 44 djelatnika.

*radni odnos 1 djelatnika je prestao na dan 31. prosinca 2018. godine

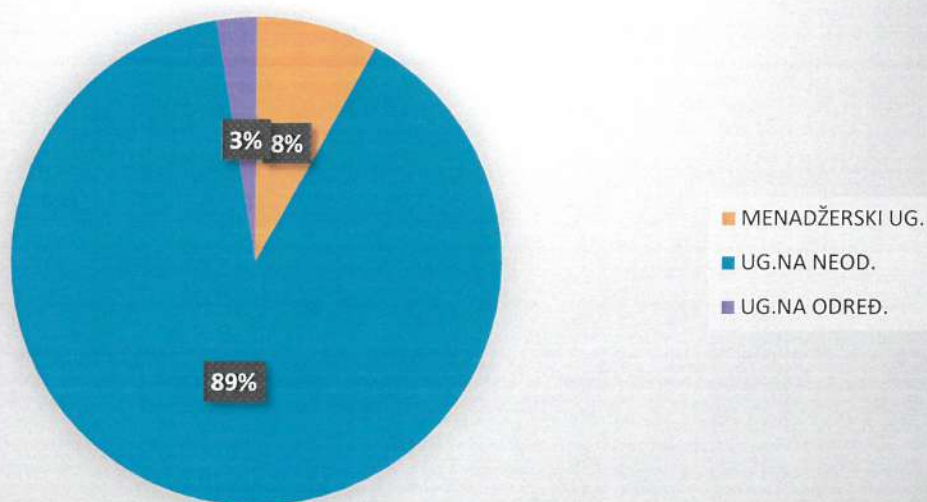
KV STRUKTURA ZAPOSLENIH



Slika 13. KV struktura zaposlenih

Struktura ugovora o radu na dan 31. prosinca 2019. godine je sljedeća: 6 managerskih ugovora, 67 ugovora na neodređeno vrijeme, te 2 ugovora na određeno vrijeme.

STRUKTURA UGOVORA O RADU



Slika 14. Struktura ugovora o radu

Tablica 18. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2019. godine

STRUKTURA ZAPOSLENIKA NA DAN 31.12.2019. GODINE											
R. Br.	Organizacijska jedinica	Opis	Dr.sc.	Mr.sc.	VSS	STR. SPEC.	MAG	BACC.	VŠ	SSS	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
1	URED DIREKTORA	Neodređeno vrijeme			2	1		1		2	6
		Određeno vrijeme									
2	SEKTOR EKONOMSKIH POSLOVA	Neodređeno vrijeme		1	3		1	2			7
		Određeno vrijeme								1	1
3	SEKTOR OPĆIH POSLOVA	Neodređeno vrijeme			6	2	1	2	1	4	16
		Određeno vrijeme									
4	SEKTOR TEHNOLOŠKOG UPRAVLJANJA	Neodređeno vrijeme			3		1			37	41
		Određeno vrijeme			1						1
5	SEKTOR RAZVOJA I INVESTICIJA	Neodređeno vrijeme	1		2						3
		Određeno vrijeme									
UKUPNO			1	1	17	3	3	5	1	44	75

U makroorganizacijskoj strukturi društva u 2019. godini došlo je do organizacijske promjene podjelom makroorganizacijske jedinice Poslovne funkcije na dvije nove organizacijske jedinice (Sektor ekonomskih poslova i Sektor općih poslova). Tom podjelom PSP ima pet organizacijskih jedinica koje su direktno odgovorne Direktoru društva u vidu Ureda direktora i četiri Sektora (Sektor ekonomskih poslova, Sektor općih poslova, Sektor tehnološkog upravljanja, Sektor razvoja i investicija).

PSP izuzetnu pažnju posvećuje kontinuiranom profesionalnom usavršavanju i osposobljavanju svojih djelatnika kako bi se unaprijedila kvaliteta, povećala učinkovitost, potakla kreativnost i inovativnost, budući da su za obavljanje poslova potrebna specifična stručna znanja. Kompetentni, educirani i stručni djelatnici najvažniji su čimbenik uspješnosti.

8. IZVJEŠĆE O REALIZACIJI PLANA NABAVE

Rebalansom Plana nabave roba, radova i usluga iz mjeseca kolovoza 2019. godine ukupna planirana vrijednost iznosi 201.808.100 kuna.

U izvještajnom razdoblju pokrenuto je 156 postupaka nabave roba, radova i usluga, od čega je 135 postupaka nabave pokrenuto temeljem Plana nabave roba radova i usluga za 2019. godini (dalje u tekstu: Plan nabave), a 21 predmeta nabave po izvanrednom postupku nabave. Tijekom 2019. godine sklopljeno je ukupno 156 ugovora ukupne ugovorene vrijednosti 178.763.398 kuna. Planom nabave ugovoreno je ukupno 135 predmeta nabave ukupne ugovorene vrijednosti 177.933.435 kuna, te 21 predmet proveden je izvanrednim postupkom nabave u iznosu od 829.964 kuna. Poništeno je 11 predmeta nabave. Od ukupno sklopljenih ugovora tijekom 2019. godine, 11 ugovora ukupne vrijednosti 43.724.803 kuna odnosi se na predmete nabave pokrenute u 2018. godini.

Predmeti pokrenuti temeljem odluka Uprave Društva vođeni su posebno i prikazani su u posebnom izvještaju.

Tablica 19. Realizacija predmeta nabave oznake PN, IPN i UPR u izvještajnom razdoblju

			u 000 kn
RB	OZNAKA PREDMETA NABAVE	BROJ PREDMETA	UGOVORENI IZNOS
1	PN	135	177.933
2	IPN	21	830
UKUPNO PN i IPN		156	178.763
3	UPR	28	4.282
UKUPNO PN, IPN i UPR		184	183.045

Napomena:

* PN - oznaka za predmete nabave koji su planirani Planom nabave roba, radova i usluga

* IPN - izvanredni predmet nabave pokrenuti po odluci Uprave Društva nakon uvođenja novog softverskog sustava

* UPR - oznaka za predmete nabave pokrenute po odluci Uprave Društva prije uvođenja novog informatičkog sustava

U 2019. godini jedan ugovor sklopljen je sa inozemnim izvršiteljem / dobavljačem HOERBIGER Service Hungaria Kft., br. predmeta PN-026/19-ARW, za strojarske radove

– servis hydrocom sustava MK 171/4. Ostali predmeti nabave odnose na tuzemne izvršitelje / dobavljače.

Tablica 20. Pregled dobavljača po vrijednosti sklopljenih ugovora u izvještajnom razdoblju

				u 000 kn
RB	NAZIV	UGOVORENI IZNOS	POSTOTAK	
1	PRVO PLINARSKO DRUŠTVO d.o.o.	79.925	44,71%	
2	HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.	41.547	23,24%	
3	INA d.d.	22.520	12,60%	
4	MET CROATIA ENERGY TRADE d.o.o.	12.412	6,94%	
5	HEP - OPSKRBA d.o.o.	5.812	3,25%	
6	S.C.A.N. d.o.o.	3.177	1,78%	
7	MATO EL-D d.o.o.	1.612	0,90%	
8	SOKOL d.o.o.	1.326	0,74%	
9	NABLA PLUS d.o.o.	855	0,48%	
10	MIT Software d.o.o.	816	0,46%	
11	OSTALI	8.761	4,90%	
UKUPNO:		178.763	100,00%	

Tablica 21. Pokretanje zahtjeva za nabavu u izvještajnom razdoblju

POKRETANJE ZAHTJEVA ZA NABAVU U 2019. GODINI				
Red. br.	NAZIV PROJEKTA	PLAN POKRETANJA ZAHTJEVA I.-XII. 2019.	POKRENUTI ZAHTJEVI I.-XII. 2019.	% 4/3
1	2	3	4	5
		u 000 kuna	u 000 kuna	
1	Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetlovodom - SVODOK2018	1.240	1.555	125,40%
2	PSP Grubišno Polje - PSPGP001011	1.170	1.170	100,00%
3	Unapređenje sustava tehničke zaštite - Okoli - TEHZAŠTOK19	5.300	7.500	141,51%
I. POKRETANJE ZAHTJEVA ZA NABAVU DUGOTRAJNE IMOVINE (Investicijski projekti)		7.710	10.225	132,62%
II. POKRETANJE ZAHTJEVA ZA NABAVU DUGOTRAJNE IMOVINE (Investicijski projekti kojima prethodi suglasnost Regulatora)		0	0	0,00%
UKUPNO (I. + II.)		7.710	10.225	132,62%
III. POKRETANJE ZAHTJEVA ZA NABAVU OSTALE DUGOTRAJNE IMOVINE		142.165	131.902	92,78%
IV. POKRETANJE ZAHTJEVA ZA OSTALE TROŠKOVE POSLOVANJA		51.933	32.728	63,02%
UKUPNO POKRETANJE ZAHTJEVA (I.+II.+III.+IV.)		201.808	174.855	86,64%

Napomena:

Za projekt Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом (SVVODOK2018) i projekt Unapređenje sustava tehničke zaštite – Okoli (TEHZAŠTOK19) pokrenuti su postupci nabave veće procijenjene vrijednosti od onih navedenih u Planu nabave za 2019. godinu. Za projekt Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом (SVVODOK2018) u 2019. godini planirano je 1.240.000 kuna, a za projekt Unapređenje sustava tehničke zaštite – Okoli (TEHZAŠTOK19) 5.300.000 kuna. U 2019.godini projekt Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом (SVVODOK2018) teretio je trošak Ugovora o dugogodišnjem zakupu svjetlovoda u vrijednosti 51.609 eura zbog čega je za pokretanje postupka nabave za Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом (SVVODOK2018) po Planu nabave za 2019.godinu nedostajao navedeni iznos.

Postupak nabave, evidencijski broj PN-123/19-SV, za projekt Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом (SVVODOK2018) pokrenut je sa procijenjenom vrijednosti 1.150.000 kuna, a postupak nabave, evidencijski broj PN-130/19-SB, za projekt Unapređenje sustava tehničke zaštite – Okoli (TEHZAŠTOK19) sa procijenjenom vrijednosti 7.500.000 kuna.

Nadzorni odbor je dao suglasnost na obrazloženje da će se nedostajuća sredstva po Planu nabave za 2019.g. za predmetne projekte planirati u Planu nabave za 2020. godinu. U Planu nabave za 2020. godinu za projekt Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом (SVVODOK2018) planirano je 320.000 kuna, a za projekt Unapređenje sustava tehničke zaštite – Okoli (TEHZAŠTOK19) 2.200.000 kuna.

Planom poslovanja za 2020. godinu osigurana su ukupna planirana sredstva.

Tablica 22. Ostvarenje plana ugovaranja u izvještajnom razdoblju

OSTVARENJE PLANA UGOVARANJA DUGOTRAJNE IMOVINE				
Redni broj	OPIS	PLAN I.-XII.2019.	OSTVARENJE I.-XII.2019.	% 3/2
	1	2	3	4
		u 000 kuna	u 000 kuna	
1.	Povezivanje PSP Okoli na javnu pristupnu mrežu svjetloводом - SWVODOK2018	1.240	1.240	100,00%
2.	PSP Grubišno Polje - PSPGP001011 (građevinsko održavanje bušotinskih krugova)	720	565	78,47%
3.	PSP Grubišno Polje - PSPGP001011 (intelektualne i laboratorijske usluge)	450	900	200,00%
4.	Unapređenje sustava tehničke zaštite - Okoli - TEHZAŠTOK19	5.300	238	4,49%
I. UGOVARANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU		7.710	2.943	38,17%
II. UGOVARANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU (projekti kojima prethodi suglasnost Regulatora)		0	0	0,00%
UKUPNO I. + II.		7.710	2.943	38,17%
III.	PLAN RJEŠAVANJA IMOVINSKO PRAVNIH POSLOVA - AKTIVIRANI INVESTICIJSKI PROJEKTI	0	0	0,00%
IV.	OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA (OPREMA ZA POTREBE DRUŠTVA)	142.165	138.497	97,42%
V.	OSTALO UGOVARANJE	51.933	36.493	70,27%
UKUPNO OSTVARENJE PLANA UGOVARANJA (I.+II.+III.+IV.+V.)		201.808	177.933	88,17%

9. PLANIRANI DALJNI RAZVOJ DRUŠTVA

PLANIRANE INVESTICIJE U SUSTAV SKLADIŠTA PLINA

PSP je zaključno s krajem 2019. godine obavljao dodatne istražne radove na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno Polje" u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama eksploatacijskog polja. S obzirom da se radi o ležištu ugljikovodika (prirodnog plina) koje do sada nije bilo eksploatirano, osim na utvrđivanje karakteristika ležišta i postojeće dvije istražne bušotine, naglasak je stavljen i na utvrđivanje rezervi. Elaboratom o rezervama ugljikovodika za eksploatacijsko polje ugljikovodika "Grubišno Polje" utvrđene su rezerve od $198,582 \times 10^6 \text{ m}^3$ plina, od čega je $162,063 \times 10^6 \text{ m}^3$ ugljikovodičnog plina i $36,519 \times 10^6 \text{ m}^3$ dušika (18,39% vol.).

Temeljem prikupljenih podataka, informacija, analiza i rezultata dodatnih istražnih radova, donijeta je odluka da se krene u sljedeću fazu projekta, tj. izgradnju podzemnog skladišta plina, odnosno da se od nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i energetike zatraži dozvola za skladištenje prirodnog plina u geološkim strukturama eksploatacijskog polja ugljikovodika "Grubišno Polje". Samim time donijeta je i odluka o izradi Glavnog projekta razrade i eksploatacije za podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno Polje" čija je izrada te provjera i prihvaćanje od nadležnog Ministarstva nužan uvjet za dobivanje navedene dozvole. Projekt je predan u nadležno Ministarstvo u travnju 2020. godine. Prethodno je već proveden postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš s izradom i prihvaćanjem studije utjecaja na okoliš, ishoda je lokacijska dozvola, temeljem izrađenog elaborata o rezervama potvrđena je količina i kakvoća rezervi te je utvrđeno eksploatacijsko polje za skladištenje prirodnog plina Grubišno Polje.

Poseban naglasak je stavljen na realizaciju projekta izgradnje podzemnog skladišta plina u fazama, tj. etapama gradnje (sukladno lokacijskoj dozvoli). Naime, s obzirom da se radi o neiscrpljenom ležištu, nužna prva faza prije prenamjene ležišta u skladište plina jest crpljenje plina iz originalnog ležišta. Osim samog pražnjenja ležišta u svrhu dobivanja radnog volumena za skladištenje plina, bitno je i dio originalnog ležišnog plina u funkciji plinskog jastuka zamijeniti plinom standardne kvalitete, s obzirom da originalni ležišni plin ima udio dušika od oko 18%. Crpljenje plina u toj početnoj fazi odvijat će se kroz postojeće

dvije bušotine: Gr-1z i Gr-2z, uz izgradnju njihovih priključnih plinovoda, plinske stanice za pripremu plina za transport te spojnog plinovoda do transportnog sustava.

Predviđa se najraniji početak inicijalnog crpljenja plina iz ležišta za 2021. godinu. Od prethodno navedenih ukupnih rezervi, a u skladu s tehničko-tehnološkim mogućnostima pridobivanja, procjenjuje se da se pridobiva količina oko 154 milijuna m³ (ugljkovodičnog plina i dušika), odnosno iscrpak oko 77% te trajanje crpljenja od četiri ili pet godina.

PSP će od nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i energetike ishoditi dozvolu za skladištenje prirodnog plina, odnosno s Ministarstvom sklopiti ugovor o skladištenju prirodnog plina na eksploatacijskom polju ugljikovodika "Grubišno Polje". Predviđa se dobivanje dozvole / ugovora za skladištenje prirodnog plina u drugoj polovici 2020. godine. Odmah potom planiraju se nastaviti aktivnosti potrebne za dobivanje građevinske dozvole za 1. fazu projekta PSP Grubišno Polje – inicijalna proizvodnja prirodnog plina iz ležišta Grubišno Polje, čije se izdavanje predviđa krajem 2020. godine.

Usporedno s aktivnostima izrade projekata i ishođenja dozvola, već su djelomično pokrenuti postupci nabave i ugovaranja potrebne opreme, radova i usluga za izgradnju objekata i postrojenja za 1. fazu projekta, kako bi izgradnja mogla započeti u što kraćem roku po dobivanju građevinske dozvole.

U sljedećoj i konačnoj fazi projekta, planiraju se nove radne bušotine u funkciji podzemnog skladišta plina i obaviti dogradnja postojećeg nadzemnog postrojenja koje će imati funkciju pripreme plina iz transportnog sustava za utiskivanje u skladište, kao i pripremu povučenog plina iz skladišta za transport. Dinamika crpljenja plina iz originalnog ležišta uvjetuje i terminski plan aktivnosti i radova na izgradnji objekata i postrojenja tako da se puštanje u rad novog PSP Grubišno Polje planira najranije u skladišnoj sezoni 2025./26. godine.

Iz utvrđenog obujma geoloških struktura i rezervi, tehničko-tehnoloških uvjeta i ograničenja te odabranih i primijenjenih rješenja, proizlazi proračunati radni volumen PSP Grubišno Polje od 117 milijuna m³ plina. Planirani kapacitet povlačenja plina iz PSP Grubišno Polje jest do 100.000 m³/sat te kapacitet utiskivanja do 70.000 m³/sat. Shodno tome su projektirani i kapaciteti nadzemnih dijelova postrojenja uključujući i kompresorsko postrojenje.

Iz toga proizlazi i glavna svrha budućeg podzemnog skladišta plina Grubišno Polje u sustavu skladišta RH što nije značajno povećanje ukupnog radnog volumena, nego se naglasak stavlja na povećanje kapaciteta povlačenja i kapaciteta utiskivanja plina u

jedinici vremena. Dakle, realizacijom ovog podzemnog skladišta plina relativno malog radnog volumena, postiglo bi se značajno povećanje ukupnih izlaznih kapaciteta iz cjelokupnog sustava skladišta plina. Iz navedenog proizlazi i da se PSP Grubišno Polje namjerava koristiti kao svojevrsna objedinjena tehnološka cjelina s postojećim PSP Okoli.

DUGOROČNA PROJEKCIJA

U narednom razdoblju, a kao posljedica neminovne liberalizacije tržišta prirodnim plinom, nužno je stvoriti pretpostavke za unapređenje usluga PSP-a. Poglavitito pažnja mora biti usmjerena u postepeno ulaganje u dodatne kapacitete skladišta, naročito u kapacitete povlačenja plina iz skladišta kako bi se osigurala veća fleksibilnost i efikasnost skladišta. U tom kontekstu veliki značaj dobiva izgradnja novog podzemnog skladišta plina Grubišno Polje.

U sagledavanju potreba skladištenja prirodnog plina za potrebe hrvatskog tržišta, postojeće sezonsko skladište plina PSP Okoli i buduće (vršno) skladište plina Grubišno Polje zadovoljavaju srednjoročne potrebe. Osim o domaćoj potrošnji i potražnji za prirodnim plinom, slika potreba skladišnih kapaciteta u budućem razdoblju vjerojatno će ovisiti i o drugim planiranim velikim projektima koji nisu direktno vezani uz podzemna skladišta plina i o njihovoj eventualnoj realizaciji. Prvenstveno se misli na realizaciju novih dobavnih pravaca plina, bilo izgradnjom LNG terminala u RH ili priključivanjem RH na nove transkontinentalne plinovode čime se otvara mogućnost znatnog tranzita prirodnog plina kroz RH. Time bi se promijenila i situacija u kojoj RH više ne bi bila na kraju svih tokova prirodnog plina u europskom okruženju već na značajnom tranzitnom pravcu što bi posredno moglo povoljno utjecati i na veće potrebe i razvoj sustava skladišta prirodnog plina na prostoru RH.

U tom kontekstu jest realno u dugoročnom razdoblju planirati nove dodatne kapacitete skladištenja prirodnog plina u obliku izgradnje još jednog podzemnog skladišta. Svakako bi se trebali istražiti svi potencijalni lokaliteti, prvenstveno iscrpljena ležišta ugljikovodika u RH. Ozbiljan ograničavajući faktor u takvim planovima jest činjenica da su gotovo sva eksploatacijska polja u RH još uvijek pod koncesijom za proizvodnju ugljikovodika ili su uključena u natječaje za dodjelu istražnih blokova za istraživanje u svrhu eksploatacije ugljikovodika. Svakako bi trebalo, u suradnji s nadležnim tijelima, iznaći rješenje kojim bi se omogućilo i/ili olakšalo istraživanje u svrhu skladištenja prirodnog plina, u smislu

dostupnosti podataka o eksploatacijskim poljima, neovisno od istraživanja i eksploatacije ugljikovodika.

Iako je na postojećem skladištu PSP Okoli u proteklom razdoblju pokrenut i realiziran značajan investicijski ciklus, moguća su i određena daljnja poboljšanja radnih karakteristika PSP Okoli. U srednje do dugoročnom razdoblju trebala bi se razmotriti opcija izrade novih kanala bušotina, u svrhu povećanja kapaciteta, ali i kao zamjenske bušotine za postojeće stare bušotine. Također se može istražiti mogućnost povećanja energetske učinkovitosti procesa u vidu iskorištavanja energije koja se trenutno gubi u tehnološkom procesu.

10. VAŽNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2019. GODINE

Nastavno na odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (u daljnjem tekstu: ZOTP) koji je stupio na snagu 4. ožujka 2020. (NN 23/20) te sadržaju prijelaznih i završnih odredbi istoga, temeljem kojih operator sustava skladišta plina skladišne kapacitete raspoložive za potrebe javne usluge opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo raspodjeljuje na način koji je dužan definirati Pravilima korištenja sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila), ista su u tu svrhu izmijenjena i dopunjena.

U razdoblju od 14. veljače do 5. ožujka 2020. godine provedeno je javno savjetovanje na prijedlog Izmjena i dopuna Pravila, kako bi se pravodobno obavila raspodjela i ugovaranje skladišnih kapaciteta raspoloživih za potrebe javne usluge opskrbe, a prije početka skladišne godine 2020. odnosno prije 1. travnja 2020. godine.

Na temelju Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, Klasa: 310-26/20-01/1, Ur.broj: 371-04-20-5 od 9. ožujka 2020. godine, donesene su Izmjene i dopune Pravila koje su stupile na snagu dana 11. ožujka 2020. godine (NN 26/20).

Izmjenama i dopunama Pravila, između ostalog, definiran je postupak proporcionalne raspodjele skladišnih kapaciteta opskrbljivačima u obvezi javne usluge u razdoblju od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine, način prenošenja prava ugovaranja usluge skladištenja za potrebe javne usluge opskrbe, način ustupanja prava ugovaranja usluge skladištenja opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo te postupci i rokovi ugovaranja usluge.

Po stupanju na snagu ZOTP-a te Izmjena i dopuna Pravila, a temeljem zaprimljenih podataka o potrošnji Opskrbljivača u obvezi javne usluge propisanih odredbama ZOTP-a, obavljena je raspodjela skladišnih kapaciteta raspoloživih za potrebe javne usluge, te su sklopljeni ugovori o skladištenju za potrebe javne usluge opskrbe za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine.

U veljači 2020. godine Društvo je sklopilo ugovor o dugoročnom klupskom kreditu. Namjena dugoročnog klupskog kredita je refinanciranje postojećeg kredita odobrenog 2015. godine društvu Podzemno skladište plina d.o.o. od strane Hrvatske banke za obnovu i razvoj (u daljnjem tekstu: HBOR) u iznosu od 230.000.000,00 kuna uz EUR

valutnu klauzulu i ugovorenu kamatnu stopu od 4,00% godišnje (koja je smanjivanja u okviru dva dodatka Ugovora, prvo na 3,00%, a zatim na 2,50% godišnje), a kojim je u cijelosti prijevremeno otplaćena nedospjela glavnica te kamate obračunate do datuma prijevremene otplate i naknada za prijevremenu otplatu. Dugoročni klupski kredit za refinanciranje postojećeg kredita HBOR-a ugovoren je bez valutne klauzule uz kamatnu stopu 1,50% godišnje, fiksno, a krajnji rok otplate kredita ostao je isti. Refinanciranjem predmetnog kredita Društvo je ostvarilo sljedeće pozitivne efekte: ušteda s naslova troškova kamata i ukidanje valutnog rizika budući da klupski kredit nije ugovoren uz valutnu klauzulu.

Dana 14. siječnja 2020. godine od Ministarstva zaštite okoliša i energetike dobiveno je Rješenje o eksploatacijskom polju za podzemno skladište plina „Grubišno polje“ površine 652,5 ha (Klasa UP/I-310-01/19-03/225, Urbr. 517-06-3-1-20-2 od 14. siječnja 2020. godine).

Dana 24. travnja 2020. godine zaprimljena je Lokacijska dozvola za Podzemno skladište prirodnog plina na eksploatacijskom polju za podzemno skladištenje prirodnog plina Grubišno Polje (Klasa UP/I-350-05/19-01/000103, Urbr. 531-06-2-2-20-0016 od 16. travnja 2020. godine).

Dana 31. ožujka 2020. godine sklopljen je Kolektivni ugovor za PSP (za razdoblje do 31. prosinca 2020.godine).
